

Standardy ochrony dzieci w parafiach w ordynariacie polowym

ORDYNARIAT POLOWY

Standardy ochrony dzieci w parafiach w ordynariacie polowym opracowano na podstawie *Wzoru Standardów ochrony dzieci w duszpasterstwie parafialnym*, przygotowanego w ramach projektu COD „Standardy ochrony dzieci w Kościele katolickim w Polsce”, pod koordynacją Ewy Kusz, Kraków 2024.

Opracowanie:

ks. mjr dr Rafał Kaniecki, delegat biskupa polowego ds. ochrony dzieci i młodzieży

Warszawa, 25.07.2024 rok

SPIS TREŚCI

Wstęp	4
Standard 1	
STWORZENIE I ZACHOWANIE BEZPIECZNEGO ŚRODOWISKA W PARAFII	4
Standard 2	
WERYFIKACJA, DELEGOWANIE I EDUKACJA KAPŁANÓW, OSÓB KONSEKROWANYCH I ŚWIECKICH PRACUJĄCYCH Z DZIEĆMI I Z OSOBAMI BEZBRONNYMI W PARAFII	5
1. Obowiązki proboszcza	5
2. Obowiązki duszpasterzy dzieci	6
Standard 3	
SPOSÓB REAGOWANIA NA OSKARŻENIA LUB NIEWŁAŚCIWE ZACHOWANIA	6
Standard 4	
ZAPEWNIENIE OPIEKI I WSPARCIA OSOBOM SKRZYWDZONYM	7
Standard 5	
SPOSÓB POSTĘPOWANIA Z OSKARŻONYMI O WYKORZYSTANIE SEKSUALNE I PRZEMOC	7
Standard 6	
ZASADY OCHRONY W OBSZARZE PARAFIALNYM	8
1. Zasady ochrony dzieci	8
2. Zasady ochrony dotyczące wszystkich, również dorosłych	11
Standard 7	
EDUKACJA DZIECI ORAZ OSÓB BEZBRONNYCH W OCHRONIE SWOICH GRANIC	11
Standard 8	
SZKOLENIE I STAŁE WSPARCIE DLA OSÓB ZAJMUJĄCYCH SIĘ PROFILAKTYKĄ	12
Standard 9	
ZAPEWNIENIE JAKOŚCI I CIĄGŁOŚCI DZIAŁAŃ W ZAKRESIE PREWENCJI	13
Objaśnienie terminów	14
1. Osoby, ich role i funkcje w Kościele	14
2. Organizacja posługi Kościoła	14
3. Dzieci i osoby bezbronne	15
4. Różne formy przemocy	16
5. Wsparcie	17
6. Przestępstwa motywowane seksualnie	17
7. Osoby dramatu	18
8. Zespół ds. Prewencji i jego praca	18
9. Formy przemocy wobec dziecka	19

Załącznik 1	
OŚWIADCZENIE O KRAJACH ZAMIESZKANIA W CIĄGU OSTATNICH 20 LAT, INNYCH NIŻ RZECZYPOSPOLITA POLSKA	23
Załącznik 2	
OŚWIADCZENIE O ZAPOZNANIU SIĘ Z POLITYKĄ OCHRONY DZIECI I ZOBOWIĄZANIU DO JEJ PRZESTRZEGANIA	24
Załącznik 3	
ZASADY SPORZĄDZANIA NOTATKI DOTYCZĄCEJ ZDARZENIA	25
Załącznik 4	
OŚWIADCZENIE O ZACHOWANIU POUFNOŚCI INFORMACJI POWZIĘTYCH W PROCESIE POSTĘPOWANIA W SPRAWIE KRZYWDZENIA DZIECKA ORAZ PRZETWARZANYCH DANYCH OSOBOWYCH	28
Załącznik 5	
ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI POMIĘDZY DZIEĆMI	29
Załącznik 6	
OŚWIADCZENIE DOTYCZĄCE NIEKARALNOŚCI ZA PRZESTĘPSTWA NA SZKODĘ DZIECI	33

WSTĘP

Niniejszy dokument, opracowany na podstawie *Wzoru standardów ochrony dzieci w duszpasterstwie parafialnym* Centrum Ochrony Dziecka, stanowi realizację obowiązku prawnego dotyczącego wprowadzenia we wszelkich instytucjach, w których przebywają dzieci, standardów ich ochrony przed krzywdzeniem (zob. *Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw – tzw. Ustawa Kamilka* [Dz.U. 2023 poz. 1606]). Uwzględnia on aktualnie obowiązujące normy zarówno prawa państwowego, jak i kościelnego, w tym *Wytyczne Konferencji Episkopatu Polski z dn. 16.10.2019 r.* oraz *Dokument prewencji Konferencji Episkopatu Polski z dn. 10–11.06.2014 r.*

We wszystkich parafiach znajdujących się w jurysdykcji Ordynariatu Polowego jest on dokumentem obowiązującym, przedstawiającym politykę ochrony dzieci i osób dorosłych, zgodnie z przepisami prawa.

STANDARD 1

STWORZENIE I ZACHOWANIE BEZPIECZNEGO ŚRODOWISKA W PARAFII

Polityka ochrony dotyczy szczegółowych zasad bezpieczeństwa i sposobów ochrony przebywających tam dzieci i bezbronnych dorosłych, czyli: rekrutacji personelu i osób zaangażowanych duszpastersko w parafii; bezpiecznych relacji pomiędzy dorosłymi zatrudnionymi i pomagającymi duszpastersko w parafii a dziećmi i bezbronnymi dorosłymi; bezpiecznych relacji pomiędzy rówieśnikami; bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych; zasady ochrony wizerunku i danych osobowych; sposobu reagowania w parafii na przypadki podejrzenia, że dziecko doświadcza przemocy fizycznej, psychicznej czy seksualnej i zasad prowadzenia rejestru interwencji (zob. Załącznik 3); pomocy osobom pokrzywdzonym. Standardy ochrony są dostępne w parafii i podane do publicznej wiadomości na jej stronie internetowej. Standardy w wersji pełnej i skróconej są wywieszane również w gablocie parafialnej.

W każdej parafii zadania Zespołu ds. Prewencji pełni parafialna Rada Duszpasterska.

Proboszcz wraz z Zespołem ds. Prewencji jest odpowiedzialny, aby standardy były w parafii znane, wdrażane i przestrzegane. Ponadto uczestniczą oni w szkoleniach zgodnie z zasadami wskazanymi przez ordynariusza miejsca.

Delegaci Biskupa Polowego ds. Ochrony Dzieci i Młodzieży z urzędu pełnią funkcję osób zaufanych do przyjmowania zgłoszeń w przypadku naruszenia standardów lub zaistnienia incydentów przemocy we wszystkich parafiach. Proboszcz może dodatkowo wyznaczyć dla swojej parafii kogoś spośród świeckich, kto również będzie spełniał powyższą funkcję. Musi to być jednak osoba faktycznie budząca zaufanie, niezależna od proboszcza, niewiązana w lojalność środowiskową i nie pozostająca w konflikcie interesów, odpowiednio przygotowana oraz posiadająca tzw. kompetencje miękkie, predysponujące ją do kontaktu z osobami skrzywdzonymi. Nie może ona na własną rękę podejmować działań służących wyjaśnieniu podejrzeń i zarzutów lub weryfikacji zgłaszanych faktów. Będzie współpracowała z proboszczem i Zespołem ds. Prewencji. Osoby zaufane są zobowiązane do zachowania

poufności (zob. Załącznik 4). Ich imiona, nazwiska i numery telefonów mają zostać umieszczone w gablocie parafialnej w widocznym miejscu.

Proboszcz jest osobą odpowiedzialną za interwencję w przypadku podejrzenia lub zaistnienia przemocy, ponieważ jest zarządcą placówki.

Proboszcz, Zespół ds. Prewencji oraz wyznaczona ewentualnie przez proboszcza osoba zaufana mają ściśle ze sobą współpracować na poziomie parafialnym, a na poziomie diecezjalnym z delegatami biskupa polowego ds. ochrony dzieci i młodzieży. Wskazane jest, aby były to osoby cieszące się zaufaniem, odpowiednio przeszkolone i kompetentne, które będą wiedziały, jakie działania w danej sytuacji są stosowne i konieczne.

Wszelka działalność dotycząca ochrony oraz interwencji i pomocy musi być dokumentowana. Wpisów w rejestrze zdarzeń dokonują osoby bezpośrednio zaangażowane w daną aktywność (zazwyczaj osoba zaufana i/lub proboszcz), ale za bezpieczne przechowywanie notatek odpowiedzialny jest proboszcz. Rejestr zdarzeń (zob. Załącznik 3) prowadzi się zgodnie z zasadami ochrony danych wrażliwych. Notatką taką należy posługiwać się w działaniach interwencyjnych (np. przy zgłoszeniu do prokuratury).

STANDARD 2

WERYFIKACJA, DELEGOWANIE I EDUKACJA KAPŁANÓW, OSÓB KONSEKROWANYCH I ŚWIECKICH PRACUJĄCYCH Z DZIEĆMI I Z OSOBAMI BEZBRONNYMI W PARAFII

1. Obowiązki proboszcza

Do obowiązków proboszcza należy wdrażanie w życie standardów ochrony przed przemocą (zob. Załączniki 1 i 2). Za niezastosowanie się do standardów odpowiedzialność personalnie ponosi proboszcz parafii, również wobec prawa.

O każdej osobie zaangażowanej w parafii i mającej kontakt z dziećmi w obszarze związanym z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez dzieci, lub z opieką nad dziećmi proboszcz uzyskuje dane z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym. Wydrukowane dane deponuje się w odpowiedniej teczce w archiwum parafii.

Dodatkowo, przed nawiązaniem stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do działalności (np. wolontariackiej) związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez dzieci lub z opieką nad nimi proboszcz ma obowiązek uzyskania od tej osoby informacji z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdz. XIX k.k. (przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu) i XXV k.k. (przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajowości) oraz w zakresie art. 189a k.k. (handel ludźmi), art. 207 k.k. (znęcanie się nad osobą najbliższą lub pozostającą w stosunku zależności) oraz przestępstw z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Jeśli parafia zatrudnia firmy z zewnątrz lub udostępnia pomieszczenia podmiotom zewnętrznym, a ich działalność nie obejmuje kontaktu z dziećmi jak wyżej, należy zadbać o to, aby dzieci faktycznie nie przebywały same w obecności osób z zewnątrz. Wskazane jest, aby osoby te lub zarządcę podmiotu zewnętrznego zapoznać z standardami ochrony dzieci i przyjmując od nich oświadczenie z Załącznika 2.

2. Obowiązki duszpasterzy dzieci

Duszpasterze dzieci powinni: czuwać nad własną dojrzałością emocjonalną, psychiczną, duchową; starać się o dobór osób żywo wierzących, rzetelnych, zweryfikowanych i odpowiednio przeszkolonych do pełnienia funkcji animatorów, wychowawców itd.; wspierać dzieci w ich rozwoju ku dojrzałości; dbać o respektowanie zasad kultury (wobec dzieci i między nimi); czuwać nad równym traktowaniem wszystkich dzieci, z uwzględnieniem ich szczególnych potrzeb i osobistych uwarunkowań; dbać o przestrzeganie prawa do nienaruszalności cielesnej i prywatności; organizować działania duszpasterskie w miejscach bezpiecznych; utrzymywać możliwie żywy i transparentny kontakt z rodzicami dzieci; dbać o przestrzeganie zasad prywatności i ochrony wizerunku oraz danych osobowych dzieci (zob. Załącznik 5).

STANDARD 3

SPOSÓB REAGOWANIA NA OSKARŻENIA LUB NIEWŁAŚCIWE ZACHOWANIA

W przypadkach przemocy fizycznej bądź seksualnej, gdy sprawcą jest osoba dorosła (duchowny albo świecki) lub dziecko, należy zgłosić ten fakt zgodnie z prawem do organów ścigania lub/oraz do delegata ds. ochrony dzieci i młodzieży.

Gdy sprawa dotyczy niewłaściwego zachowania osób świeckich zatrudnionych w parafii bądź wolontariuszy, sprawę należy zbadać i podjąć adekwatne kroki w zależności od tego, czego dotyczyło to zachowanie. Każdorazowo należy podjąć z tą osobą rozmowę i jeśli zajdzie taka potrzeba, to okresowo lub stale wycofać ją z pracy duszpasterskiej.

Jeśli niewłaściwe zachowanie dotyczy dziecka, należy o tym zawiadomić jego rodziców i wraz z nimi podjąć odpowiednie działania.

Jeśli sprawa dotyczy niewłaściwych zachowań dzieci wobec siebie nawzajem, należy niezwłocznie zawiadomić rodziców dzieci i wraz z nimi podjąć odpowiednie działania.

Każda informacja o niewłaściwym zachowaniu powinna być traktowana poważnie, gdyż jest działaniem prewencyjnym.

Jeśli jakakolwiek osoba dorosła zaangażowana w pracę duszpasterską w parafii dowie się od dziecka, że doświadcza ono przemocy, automatycznie i bez zbędnej zwłoki, ma obowiązek zastosowania się do art. 304 k.p.k. mówiącego o tym, że każdy, kto dowie się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuratora lub Policję.

STANDARD 4

ZAPEWNIENIE OPIEKI I WSPARCIA OSOBOM SKRZYWDZONYM

Każda osoba, która mówi o doświadczanej przez siebie krzywdzie, winna zostać przyjęta z szacunkiem i uważnie wysłuchana.

Osoba skrzywdzona powinna otrzymać informację o możliwych formach pomocy, z której może skorzystać na terenie parafii lub poza nią.

W sytuacji, gdy osoba wskazana jako sprawca jest kapłanem lub inną osobą zaangażowaną w parafii, należy jak najszybciej zapewnić bezpieczeństwo osobie skrzywdzonej (np. przez niedopuszczanie do niej osoby wskazanej lub podejrzanej o krzywdę). Następnie należy jej udzielić pomocy, jakiej potrzebuje. Osoby poszkodowane nie powinny być obarczane kosztami udzielanej im pomocy.

Troska duszpasterska wobec osoby skrzywdzonej i jej bliskich polega przede wszystkim na życzliwym wysłuchaniu i skierowaniu do odpowiedniej pomocy psychologicznej, jak również powinna być ukierunkowana na pomoc w odbudowaniu jej wiary z Bogiem i zaufania do Kościoła. Organizowana jest w porozumieniu z duszpasterzem osób pokrzywdzonych i ich rodzin.

Jeśli osoba skrzywdzona należała do jakiejś grupy parafialnej, również inni uczestnicy tej grupy powinni otrzymać pomoc duszpasterską i ewentualnie psychologiczną.

Jeśli osobą skrzywdzoną jest dziecko, pomoc powinna otrzymać również jego rodzina.

Parafianie powinni być we właściwy sposób poinformowani o tym, co się wydarzyło oraz otrzymać stosowną pomoc. Należy przy tym zachować zasadę ochrony dobrego imienia osoby skrzywdzonej.

Jeśli zgłoszenie dotyczy przestępstwa określonego w prawie karnym i/lub kanonicznym, osoba przyjmująca zgłoszenie postępuje zgodnie z procedurami zawartymi w *Wytocznych* Konferencji Episkopatu Polski.

Jeśli zgłoszenie dotyczy innej krzywdy czy niewłaściwego zachowania, osoba zgłaszająca otrzymuje informację o podjętych w sprawie krokach.

Wszelkie działania i uzyskane informacje objęte są zasadą poufności, ale osoby skrzywdzonej nie wolno zobowiązywać do zachowania tajemnicy.

STANDARD 5

SPOSÓB POSTĘPOWANIA Z OSKARŻONYMI O WYKORZYSTANIE SEKSUALNE I PRZEMOC

Do parafii mogą należeć osoby, które są oskarżone o różne przestępstwa bądź zostały skazane wyrokiem karnym, w tym w stosunku do których zostało zawieszono odbywanie kary, lub też wróciły do środowiska po odbytych wyroku. Nie powinny one pracować z dziećmi, natomiast powinny zostać objęte pomocą duszpasterską.

W sytuacji, gdy podejrzanym lub oskarżonym jest dziecko, należy współpracować z jego rodzicami lub opiekunami prawnymi w takim zakresie, w jakim jest to możliwe i potrzebne. Ich również dobrze jest otoczyć opieką duszpasterską.

W sytuacji, gdy osobą podejrzaną lub oskarżoną jest kapłan lub osoba konsekrowana, należy zastosować się do wskazań uzyskanych od biskupa miejsca lub przełożonych.

Gdy osobą podejrzaną lub oskarżoną jest świecki pracownik lub wolontariusz parafialny, należy odsunąć taką osobę od podejmowanej pracy związanej z kontaktem z dziećmi na czas wyjaśnienia sprawy lub do czasu decyzji prokuratury oraz objąć ją stosowną opieką (psychologiczną, duszpasterską).

W procesie wyjaśniania sprawy oraz w podawaniu informacji należy również zadbać o zachowanie ochrony dobrego imienia domniemanego sprawcy.

W przypadku zaistnienia fałszywego oskarżenia, jeśli zarzuty nie zostaną potwierdzone, a oskarżenie znane było osobom postronnym, należy przekazać im informację o niewinności oskarżonego w formie komunikatu ordynariusza miejsca lub delegata ds. ochrony dzieci i młodzieży.

STANDARD 6

ZASADY OCHRONY W OBSZARZE PARAFIALNYM

1. Zasady ochrony dzieci

Dzieckiem jest osoba, która nie ukończyła 18. roku życia. Dziecko, rozwijając się, konstryuuje siebie jako osobę. Potrzebuje do tego opieki, troski, serdeczności, kształcenia i wychowania. Dzieje się to w rodzinie, ale również poprzez relacje z autorytetami oraz wartościami przekazywanymi w środowisku rówieśniczym i wychowawczym. Wszelkie oddziaływanie wychowawcze zawsze musi się dokonywać z poszanowaniem woli rodziców bądź prawnych opiekunów.

Wprawdzie niemożliwe jest stworzenie wyczerpującej listy zachowań niepożądanych, ani też wskazanie precyzyjnych granic wszystkich zachowań, należy jednak kierować się poniższymi wskazówkami oraz roztropnością i wrażliwością ewangeliczną.

Zasady te dotyczą nie tylko relacji dorosły – dziecko, ale również relacji pomiędzy dziećmi (Załącznik 5).

Zasady chroniące w kontakcie bezpośrednim

Wszystkie spotkania z dziećmi na terenie parafii powinny być organizowane w miejscach oficjalnych, ogólnodostępnych i do tego przygotowanych.

Nie można przebywać z dzieckiem sam na sam w warunkach odizolowanych. Jeżeli dobro dziecka wymaga indywidualnego spotkania, nie może się ono odbywać w sekrecie (zalecane jest powiadomienie rodziców lub przełożonego) i w warunkach odizolowanych. Osoba przeprowadzająca spotkanie powinna zatroszczyć się o transparentność (np. przeszklone lub uchylone drzwi pomieszczenia, które nie mogą być zamknięte na klucz, obecność innych osób

w bezpośrednim pobliżu, powiadomienie innych osób o spotkaniu itp.). Indywidualnych spotkań z dziećmi nie wolno w nieroztropny sposób mnożyć ani przedłużać. Spotkania takie nie powinny odbywać się w późnych godzinach wieczornych (po godz. 20 lub nocą).

Dzieci nie mogą przebywać w parafialnych pomieszczeniach mieszkalnych bez opieki rodzica lub opiekuna prawnego. Nie powinny też towarzyszyć duszpasterzom w miejscach lub w sprawach niezwiązanych ze sprawowaniem posługi lub formacją. Dzieci powinny zawsze pozostawać pod opieką osoby dorosłej. Podczas pełnienia funkcji wychowawczych opiekunowie nie mogą pozostawać pod wpływem alkoholu lub substancji psychoaktywnych ani przyjmować ich w obecności dzieci. Dzieci na terenie parafii nie mogą przebywać pod wyłączną opieką innego dziecka, chyba że inaczej stanowią regulaminy religijnych ruchów duszpasterstwa pozaparafialnego (np. Ruchu Światło-Życie, Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży, lub organizacji harcerskich i stowarzyszeń – w tym wypadku stosuje się standardy opracowane przez te grupy). Osoby te powinny być odpowiednio uformowane, przygotowane i pełnić posługę pod okiem dorosłych.

Jeśli jakiegokolwiek spotkania formacyjne odbywają się w domach wybranych rodzin, również muszą być przeprowadzane w grupie, nigdy indywidualnie.

Zakazuje się przewożenia dzieci prywatnymi samochodami, zwłaszcza w pojedynkę, bez wiedzy i wyraźnej zgody rodziców lub opiekunów prawnych.

Niestosowne jest skracanie dystansu przez przechodzenie na „ty” osoby dorosłej z dzieckiem.

W prywatne życie dziecka wolno ingerować tylko w takim wymiarze, w jakim wymaga tego konkretny problem.

W przypadku konieczności podjęcia rozmów na temat seksualności należy wykazać się delikatnością i roztropnie rozeznaczyć, czy takiej rozmowy nie powinien przeprowadzić specjalista.

W obecności dzieci nie wolno wypowiadać treści i żartów o podtekście seksualnym. Zabronione jest prezentowanie dzieciom treści obscenicznych, erotycznych, pornograficznych lub mających podtekst seksualny, zawierających sceny brutalnej przemocy bądź nieodpowiednich do wieku i wrażliwości odbiorców w jakikolwiek sposób i za pomocą jakiegokolwiek urządzenia.

Niedozwolone jest stosowanie przemocy fizycznej oraz psychicznej, takiej jak: poniżanie, upokarzanie, ośmieszanie, dokuczanie, szykanowanie, znęcanie się itp., zarówno w bezpośrednich kontaktach, jak i za pośrednictwem mediów społecznościowych.

Niedopuszczalne są wszelkiego rodzaju nadużycia duchowe (w obszarze spowiedzi, poradnictwa itp.).

Każdy przypadek przemocy fizycznej, psychicznej (emocjonalnej) czy seksualnej pomiędzy dziećmi wymaga natychmiastowej reakcji ze strony opiekunów.

Nie wolno dotykać dzieci wbrew ich woli ani w sposób nieadekwatny do relacji duszpasterskich lub wychowawczych.

Dzieciom nie wolno robić zdjęć lub filmować bez ich zgody. Nie wolno upubliczniać zdjęć, filmów z udziałem dzieci bez pisemnej zgody ich rodziców lub opiekunów prawnych, z wyjątkiem zdjęć dużych grup w miejscach publicznych w związku z informowaniem o wydarzeniach.

Zabrania się częstowania dzieci tytoniem, alkoholem i innymi substancjami psychoaktywnymi, posiadania środków niedozwolonych przez prawo. Nie wolno również tolerować ich posiadania oraz zażywania przez dzieci.

Zachowania niedozwolone

Są nimi zwłaszcza: wszelkie formy okazywania niechcianej czułości; dotykanie piersi, pośladków, genitaliów i ich okolic (choćby przez bieliznę lub odzież); pocałunki; mocne i zamykające uściski, uniemożliwiające przerwanie kontaktu; klepanie po pośladkach, udach, kolanach, głowie; łaskotanie lub mocowanie się w dużej bliskości cielesnej; masaże; sadzanie na kolanach; kładzenie się lub spanie obok; ocieranie się; seksualizacja i seksizm; różne formy poniżania oraz mobbing; używanie wulgaryzmów.

Zachowania właściwe w naszym kręgu kulturowym

Są nimi przykładowo: uścisk dłoni lub delikatne objęcie, przytulenie, pocałunki w policzek; delikatne poklepanie po ramionach lub plecach jako wyraz akceptacji wsparcia, pocieszenia; dotyk ramion, rąk czy barku jako wyraz bliskości; trzymanie się za ręce w czasie np. zabawy lub dla uspokojenia wzburzenia emocjonalnego; trzymanie za ręce dzieci w czasie spaceru; siadanie w pobliżu małych dzieci; podnoszenie lub trzymanie na rękach dzieci do ok. 3. roku życia; przytulanie i branie na kolana małych dzieci za zgodą ich rodziców i najlepiej w ich obecności.

Zasady ochrony dotyczące wyjazdów

Zachęca się do pełnej transparentności w organizowaniu spotkań z dziećmi. Na początku roku formacyjnego w parafii należy: zapoznać rodziców lub opiekunów prawnych dzieci z harmonogramem prowadzonych spotkań; zadbać o wyrażenie przez nich zgody w formie pisemnej na udział w spotkaniach; ustalić zasady odbioru dzieci; ustalić zasady komunikacji elektronicznej z dziećmi.

Wszystkie formy zorganizowanego czasu, a w sposób szczególny wypoczynku dzieci powinny być realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Na wyjazdy grupowe należy uzyskać pisemną zgodę rodziców lub opiekunów prawnych, po uprzednim zapoznaniu ich z ramowym planem działania i zasadami jego organizacji (regulaminem). Podczas wyjazdu rodzice lub opiekunowie prawni mają prawo do kontaktu ze swoim dzieckiem oraz z jego opiekunem.

Podczas wyjazdów parafialnych opiekunowie nie powinni nocować w tym samym pomieszczeniu, co podopieczni. W sytuacji szczególnej, wymagającej od opiekuna pozostania w nocy w pomieszczeniu z wychowankiem, powinien on o tym fakcie zawiadomić inną osobę dorosłą, kierownika wyjazdu oraz, jeśli to możliwe, rodzica lub opiekuna prawnego wychowanka. Jeśli wyjazd przewiduje noclegi zbiorowe, organizator zawiera informację na ten

temat w regulaminie. Szczególnie zadbać należy o ochronę dzieci w toaletach, łazienkach, przebieralniach czy szatniach.

Zasady ochrony dotyczące kontaktów przez media oraz udostępniania z Internetu

Parafie, które zapewniają dzieciom dostęp do Internetu, powinny wdrożyć środki bezpieczeństwa uniemożliwiające dostęp do treści stanowiących zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju. Na urządzeniach umożliwiających dostęp do Internetu powinno być zainstalowane i aktualizowane oprogramowanie filtrujące treści, zaś korzystanie z Internetu powinno być monitorowane przez wyznaczoną osobę przynajmniej w sposób umożliwiający ustalenie, kto, kiedy i z jakich treści korzystał (np. indywidualne konta dla wszystkich użytkowników). Szczegółowe zasady korzystania z Internetu powinny być zawarte w stosownym regulaminie.

2. Zasady ochrony dotyczące wszystkich, również dorosłych

Sakrament pokuty i pojednania, a także spotkania związane z towarzyszeniem duchowym, powinny odbywać się w miejscach do tego wyznaczonych (konfesjonał lub miejsce osobne, ale widoczne). Jeśli nie można zachować tej zasady (np. w czasie wakacji, pielgrzymki czy przy spowiedzi osoby chorej czy z niepełnosprawnością), należy zadbać o to, by spowiednik i penitent byli dostępni (drzwi pomieszczenia nie mogą być zamknięte na klucz) lub widoczni dla innych osób (np. przeszklenia w drzwiach, uchylone drzwi do pomieszczenia). Niedopuszczalne jest spowiadanie lub tzw. rozmowy duchowe w pokojach prywatnych.

Podczas Mszy św. o uzdrowienie połączonych z modlitwą wstawienniczą należy zadbać o to, aby modlitwa taka odbywała się przy głównym ołtarzu, w miejscach godnych, widocznych, centralnych, a nie w różnych „zaułkach”, przyciemnionych pomieszczeniach itp.

Zaleca się, aby odwiedziny chorych (dotyczy księży oraz szafarzy i wolontariuszy) odbywały się w obecności osoby trzeciej (kogoś z rodziny, z sąsiedztwa, osoby posługującej w parafii).

Do udziału w wizytach duszpasterskich (kolęda) należy zapraszać tylko takie osoby (służba liturgiczna, organista, kościelny), które wykazują się odpowiednią dojrzałością np. w obszarze zachowania dyskrecji.

Zobowiązania i obietnice księdza, pracownika lub osoby posługującej w parafii, zwłaszcza te, za które uiszczono wynagrodzenie, powinny być udokumentowane pisemnie np. zaświadczenie, notatka, e-mail, SMS, a kopia przekazana beneficjentowi.

STANDARD 7

EDUKACJA DZIECI ORAZ OSÓB BEZBRONNYCH W OCHRONIE SWOICH GRANIC

Zapobieganie sytuacjom sprzyjającym wykorzystaniu odbywa się również poprzez kształtowanie świadomości dzieci. W parafii istnieje możliwość zadbania o taką edukację. Szkolenia, np. w konwencji warsztatów, powinny prowadzić osoby odpowiednio do tego przygotowane. Spotkania takie powinny obejmować formację dzieci do reagowania poprzez asertywne zachowanie oraz informowanie odpowiednich osób dorosłych w sytuacjach,

w których są świadkami lub doświadczają od dorosłych albo innych dzieci jakiegokolwiek krzywdy (fizycznej, seksualnej, słownej, emocjonalnej itd.).

Doświadczaną przez dzieci krzywdą może być m.in.: pozostawianie bez opieki; okazywanie niechcianej czułości; próby nawiązywania kontaktu w miejscach odosobnionych; epatowanie nagością oraz zapraszanie, zwłaszcza indywidualnie, do miejsc takich jak np. sauna; przekraczanie granic nienaruszalności cielesnej; zbyt intensywne dążenie do osobistego kontaktu; infantylne zachowania opiekunów; prowokacja i wciąganie w sytuacje dwuznaczne; prezentowanie nieodpowiednich i wulgarnych treści (zwłaszcza materiałów o charakterze erotycznym, pornograficznym, obrazujących przemoc lub w inny sposób przyczyniających się do dyskomfortu); nadmierne i indywidualne obdarowywanie prezentami i inne formy faworyzowania; brak empatii i wrażliwości na potrzeby dzieci; proponowanie, używanie alkoholu lub środków psychoaktywnych itp. lub bycie pod ich wpływem.

STANDARD 8

SZKOLENIE I STAŁE WSPARCIE DLA OSÓB ZAJMUJĄCYCH SIĘ PROFILAKTYKĄ

Ochrona przed krzywdzeniem wpisana jest w misję Kościoła katolickiego powierzona mu przez Pana. Dlatego każdy – przełożony w Kościele, osoby uczestniczące w jego misji przez pracę i zaangażowanie duszpasterskie czy pracę z dziećmi i osobami bezbronnymi – powinien posiadać potrzebną wiedzę na temat ochrony dzieci i osób bezbronych przed przemocą i dzielić się nią z rodzicami i dziećmi.

Zakres szkoleń w temacie ochrony dzieci i osób bezbronych oraz prowadzący

1. Wszyscy pracownicy i wolontariusze w parafii otrzymują potrzebną im wiedzę o standardach przyjętych i obowiązujących w parafii – kodeksie zachowań, procedurach związanych z interwencją i zgłoszeniem. Za szkolenie odpowiedzialny jest proboszcz, a prowadzą je delegaci biskupa polowego ds. ochrony dzieci i młodzieży lub osoba przez nich delegowana posiadająca odpowiednie przygotowanie i kompetencje.

2. Pracownicy i wolontariusze pełniący funkcje wychowawcze lub formacyjne dodatkowo otrzymują potrzebną wiedzę dotyczącą: rodzajów przemocy (w tym przemocy rówieśniczej); rozpoznawania oznak przemocy (w tym wykorzystania seksualnego); strategii działania sprawców przemocy (w tym przemocy seksualnej); rozmowy z dzieckiem/nastolatkiem/osobą bezbronną na temat krzywdy; rozmowy z dorosłymi (gdy ktoś pracuje z grupą dorosłych) dotyczącej przemocy; zagrożeń i ochrony przed szkodliwymi treściami w Internecie; innych zaleceń obowiązujących w danej placówce/miejscu duszpasterskim. Za szkolenie odpowiedzialny jest proboszcz oraz organizator wyjazdu (kolonii, obozu, rekolekcji, wycieczki, pielgrzymki) a prowadzą je delegaci biskupa polowego ds. ochrony dzieci i młodzieży lub osoba przez nich delegowana posiadająca odpowiednie przygotowanie i kompetencje.

3. Każda osoba pracująca z dziećmi i osobami bezbronnymi powinna otrzymać zaświadczenie o udziale w szkoleniu.

4. Każda osoba pracująca z dziećmi i osobami bezbronnymi co dwa lata uczestniczy w jednodniowym szkoleniu z zakresu prewencji. Treść tych szkoleń przygotowana jest przez delegatów biskupa polowego ds. ochrony dzieci i młodzieży. Do nich też należy ich prowadzenie lub do osoby przez nich delegowanej posiadającej odpowiednie przygotowanie i kompetencje

5. Zespoły ds. Prewencji odpowiedzialne za prewencję w parafiach, poza wiedzą z pkt 1 i 2, powinny mieć także wiedzę na temat: budowania systemu prewencji zgodnego z wymogami Kościoła i ustaw państwowych (obecnie tzw. *Ustawa Kamilka* i *Krajowy Plan Przeciwdziałania Przemęstwom Przeciwko Wolności Seksualnej i Obyczajności na Szkodę Małoletnich na lata 2023–2026* oraz *Wytyczne KEP, Dokument prewencji KEP*); podstawowych procedur prawnych (kanonicznych i przewidzianych przez Kodeks karny); czynników ryzyka i czynników ochronnych; funkcjonowania w środowisku lokalnym placówek pomocowych; procedur ustalonych dla danej parafii. W związku z tym członkowie Zespołu ds. Prewencji uczestniczą raz na dwa lata w odpowiednim szkoleniu.

6. Za szkolenie Zespołów ds. Prewencji odpowiadają proboszczowie, a prowadzą je delegaci biskupa polowego ds. ochrony dzieci i młodzieży lub osoba przez nich delegowana posiadająca odpowiednie przygotowanie i kompetencje.

STANDARD 9

ZAPEWNIENIE JAKOŚCI I CIĄGŁOŚCI DZIAŁAŃ W ZAKRESIE PREWENCJI

Dokument Ordynariatu Polowego zawierający standardy ochrony dzieci i osób bezbronych dla parafii aktualizowany jest co dwa lata.

Ewaluacja dokumentu dokonywana jest w następujący sposób: parafialne Zespoły ds. Prewencji za pośrednictwem proboszcza przedstawiają pisemne propozycje zmian delegatowi biskupa polowego ds. ochrony dzieci i młodzieży do dnia 30 czerwca każdego roku parzystego, a następnie diecezjalny Zespół ds. Prewencji na posiedzeniu dokonuje konsultacji korekt nadesłanych przez parafialne Zespoły oraz korekt zaproponowanych przez siebie. Zmiany są zatwierdzane przez Biskupa Polowego. Należy sporządzić notatkę z posiedzenia diecezjalnego Zespołu ds. Prewencji.

Ewaluacja dokumentu obejmuje również Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy dziećmi (Załącznik 5), dlatego powinno się wysłuchać opinii samych dzieci przy dokonywaniu oceny tej części standardów.

OBJAŚNIENIE TERMINÓW

1. Osoby, ich role i funkcje w Kościele

Ksiądz, prezbiter, kapłan, duchowny – ochrzczony mężczyzna, który przyjął święcenia kapłańskie.

Kapelan – duchowny, który jest duszpasterzem w wojsku lub innych formacjach mundurowych, szpitalu, jak również w zakonie żeńskim lub kaplicy.

Duchowieństwo, kler – (diakoni, księża, biskupi) – mężczyźni ochrzczeni, którzy przejęli święcenia w stopniu diakonatu, prezbiteratu lub biskupie.

Osoby konsekrowane – osoby, które w sposób szczególny poświęcają życie Bogu. Łączy je konsekracja, która wiąże się ze złożeniem Bogu ślubów czystości oraz najczęściej również ubóstwa i posłuszeństwa, choć zależy to od formy życia konsekrowanego. Należą do nich członkowie stowarzyszeń zakonnych oraz świeckie osoby konsekrowane.

Osoba świecka – członek Kościoła katolickiego bez święceń.

Biskup – duchowny posiadający sakrę biskupią. Biskupa nazywa się diecezjalnym, jeśli stoi na czele diecezji, pozostali zaś są nazywani tytularnymi. Odpowiednikiem biskupa diecezjalnego w katolickich Kościołach Wschodnich jest biskup eparchialny.

Biskup Polowy – duchowny posiadający sakrę biskupią, który stoi na czele ordynariatu polowego. Jest on zrównany w prawie z biskupem diecezjalnym.

Proboszcz – prezbiter mianowany przez biskupa diecezjalnego na urząd proboszcza.

Personel kościelny – duchowny, osoba zakonna lub inna osoba zatrudniona przez Kościół na podstawie umowy, podwykonawstwa, dobrowolnie lub nieodpłatnie.

Szafarz nadzwyczajny Komunii św. – osoba wyznaczona do udzielania Komunii św., niemająca święceń.

Wolontariusz – osoba, która na rzecz innych osób lub danej grupy społecznej, dobrowolnie i bezpłatnie świadczy pracę wykraczającą poza związki rodzinno-koleżeńsko-przyjacielskie. Określenie „bezpłatna” nie oznacza „bezinteresowna”, lecz „bez wynagrodzenia materialnego”.

Organizator wyjazdu – osoba/podmiot uprawniony do organizacji wyjazdu dzieci – parafie, wspólnoty religijne, szkoły i placówki, przedsiębiorcy podlegający ustawie o usługach turystycznych, osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki nieposiadające osobowości prawnej.

2. Organizacja posługi Kościoła

Archidiecezja/Diecezja – część Ludu Bożego powierzona pasterskiej pieczy biskupa diecezjalnego. Z diecezją są zrównane w prawie: ordynariat polowy, prałatura terytorialna, opactwo terytorialne, wikariat apostolski, prefektura apostolska, administratura apostolska erygowana na stałe. Odpowiednikiem archidiecezji i diecezji w katolickich Kościołach Wschodnich są archieparchie i eparchie.

Parafia – określona wspólnota wiernych, utworzona na sposób stały w Kościele partykularnym, nad którą pasterską pieczę, pod władzą biskupa diecezjalnego, powierza się proboszczowi jako jej własnemu pasterzowi.

Duszpasterstwo, w tym duszpasterstwo parafialne – sytuacja, w której jedna osoba jest odpowiedzialna za dobro drugiej lub za wspólnotę wyznaniową. Obejmuje celebrowanie liturgii, zapewnienie porad i wsparcia duchowego, edukację, poradnictwo, opiekę medyczną i pomoc w potrzebie. Wszelka praca polegająca na nadzorze lub wychowaniu dzieci jest dziełem duszpasterskim.

Duszpasterstwo pozaparafialne – duszpasterstwa, wspólnoty, grupy gromadzące młodych ludzi (młodzież licealna, studenci, młodzi dorośli), w tym wolontariaty, wakacyjne spotkania młodych (organizowane przez zakony, zgromadzenia zakonne, wspólnoty), festiwale młodzieżowe, rekolekcje wyjazdowe, wspólnoty różnych stanów, pielgrzymki piesze, pielgrzymki autokarowe, środowiska harcerskie. To dzieła, które mogą działać przy parafiach, ale mają struktury pozaparafialne.

Klerykalizm – postawa wobec duchowieństwa/osoby zakonnej charakteryzująca się nadmiernym szacunkiem i przekonaniem o ich wyższości moralnej. Papież Franciszek powiedział, że ma to miejsce, gdy „duchowni czują się lepsi, [i kiedy] są daleko od ludu”. Może być „wspierany przez samych księży lub przez osoby świeckie”.

3. Dzieci i osoby bezbronne

Dziecko – osoba poniżej 18. roku życia.

Maloletni – w rozumieniu polskiego prawa cywilnego osoba, która nie ukończyła 18 lat lub nie zawarła małżeństwa.

Nieletni – w rozumieniu prawa karnego osoba, która w momencie popełnienia czynu zabronionego nie ukończyła 17. roku życia.

Wiek bezwzględnej ochrony – wiek niższy niż wiek zgody. Czynność seksualna z osobą w wieku ochronnym jest czynem zabronionym (wykorzystaniem seksualnym), a osoba dopuszczająca się jej i/lub doprowadzająca do niej podlega odpowiedzialności karnej. W Polsce obecnie wynosi 15 lat.

Dziecko wykorzystane seksualnie – każde dziecko w wieku bezwzględnej ochrony, jeśli osoba dojrzała seksualnie, czy to przez świadome działanie, czy też przez zaniedbywanie swoich społecznych obowiązków lub obowiązków wynikających ze specyficznej odpowiedzialności za dziecko, dopuszcza się zaangażowania dziecka w jakąkolwiek aktywność natury seksualnej, której intencją jest zaspokojenie osoby dorosłej (*Standing Committee on Sexually Abused Children*).

Opiekun – osoba sprawująca pieczę nad dzieckiem, uprawniona do reprezentacji dziecka oraz posiadająca władzę prawną do dbania o interesy osobiste i majątkowe innej osoby (rodzic, rodzic zastępczy lub osoba uprawniona przez rodzica).

Zgoda opiekuna – zgoda rodziców albo zgoda opiekuna, rodzica zastępczego lub opiekuna tymczasowego. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy

poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny (orzeczenie sądu opiekuńczego zastępuje zgodę rodziców).

Osoba dorosła bezbronna zgodnie z art. 1 ust. 2 b) *Vos Estis Lux Mundi* – każda osoba znajdująca się w stanie niepełnosprawności, upośledzeniu fizycznym lub psychicznym albo pozbawiona wolności osobistej, która w rzeczywistości, nawet sporadycznie, ogranicza ich zdolność zrozumienia, chęci lub przeciwstawienia się przestępstwu w inny sposób.

4. Różne formy przemocy

Uwikłanie – każda relacja, w której ktoś doświadcza strachu, lęku, poczucia winy, poczucia krzywdy, frustracji, poniżenia, zniewolenia, zależności, dominacji, niemożności bycia sobą, nieszczerości, braku autentyczności, przemocy emocjonalnej, fizycznej, seksualnej czy ekonomicznej.

Nadużycie – postępowanie lub czyn niezgodny z przyjętymi normami postępowania.

Nadużycie władzy – nadużycie stanowiska, funkcji lub obowiązku w celu wykorzystania innej osoby. Może przybierać różne formy i obejmować sytuacje, w których dana osoba ma władzę nad inną osobą na mocy swojego związku (np. pracodawca i pracownik, nauczyciel i uczeń, trener i sportowiec, rodzic lub opiekun i dziecko, duchowny/osoba zakonna i parafianin) i wykorzystuje tę władzę na swoją korzyść.

Przemoc duchowa – odwoływanie się do przekonań religijnych i wiary osoby w celu wyrządzenia jej szkody. Może mieć negatywny wpływ na duchowość osoby poszkodowanej, zwłaszcza gdy dopuszcza się jej osoba posiadająca duchowy autorytet i zaufanie w Kościele.

Przemoc domowa – jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób, w szczególności narażające na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia, naruszające godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym wolność seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą (art. 2 Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie).

Zaniedbanie (wobec osoby dorosłej) – niezapewnienie przez opiekuna środków niezbędnych do życia osobie, którą się opiekuje.

Przemoc wobec osób starszych – pojedyncze lub powtarzające się działanie lub brak odpowiedniego działania, mające miejsce w jakimkolwiek związku, w którym oczekuje się zaufania, które powoduje krzywdę lub cierpienie starszej osoby.

Przemoc emocjonalna (dorośli) – powszechna forma przemocy mająca miejsce w bliskich związkach. Przemoc emocjonalna jest definiowana jako molestowanie, które ma miejsce, gdy dana osoba jest poddawana zachowaniom lub działaniom mającym na celu jej kontrolowanie, z zamiarem wyrządzenia jej krzywdy emocjonalnej lub strachu, poprzez manipulację, izolację lub zastraszanie.

Bullying – znęcanie, zastraszanie, prześladowanie werbalne, społeczne, a także fizyczne.

Gaslighting – przemoc psychiczna polegająca na manipulowaniu drugą osobą w taki sposób, że ofiara przemocy z czasem przestaje ufać swoim osądom, staje się zdezorientowana,

zależniona i traci zaufanie do swojej pamięci czy percepcji. Jeśli manipulacja jest stosowana stale i metodycznie, może w końcu doprowadzić do tego, że ofiara zacznie kwestionować swoje zdrowie psychiczne. W ten sposób manipulator przejmuje nad nią całkowitą kontrolę.

Grooming (wobec dorosłego) – zachowania mające na celu izolację osoby, uczynienie jej zależną, skłoną do zaufania i bardziej podatną na agresywne zachowanie.

Seksizm – uprzedzenie lub dyskryminacja ze względu na płeć.

Seksualizacja – proces, w wyniku którego wartościowanie drugiej osoby oraz siebie samego/siebie samej dokonywane jest przez pryzmat atrakcyjności seksualnej, uprzedmiotowienie osoby pod względem seksualnym lub narzucanie seksualności w niewłaściwy sposób (wg Amerykańskiego Towarzystwa Psychologicznego).

Cyberprzemoc – wszelka przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych – komunikatorów, czatów, stron internetowych, mediów społecznościowych, blogów, SMS-ów, MMS-ów. Może mieć formę wulgarnych wiadomości, obraźliwych komentarzy (hejt, trolling), rozpowszechniania zdjęć ukazujących dziecko w niekorzystnym świetle, zastraszania, śledzenia (cyberstalking), ujawniania tajemnic (outing), itp.

5. Wsparcie

Niebieska Linia – <https://www.niebieska.info/>

procedura „Niebieskie Karty” – jest narzędziem, którego głównym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa osobie doznającej przemocy domowej, obejmuje też współpracę przedstawicieli różnych instytucji i podmiotów, które są zobowiązane do reagowania w przypadku uzyskania informacji o wystąpieniu przemocy domowej.

6. Przepięstwa motywowane seksualnie

Przepięstwo kanoniczne wykorzystywania seksualnego – kanoniczne przepięstwa wykorzystywania seksualnego popełniane przez duchownych lub osoby konsekrowane, którymi są: zmuszanie kogoś, za pomocą przemocy, groźby lub nadużycia władzy, do wykonywania lub poddawania się czynnościom seksualnym; wykonywanie czynności seksualnych z dzieckiem lub osob bezbronną; produkcja, wystawianie, posiadanie lub dystrybucja, w tym drog elektroniczną, pornografii z udziałem dzieci, a takżę werbowanie lub nakłanianie dziecka lub osoby bezbronnej do udziału w tworzeniu pornografii popełnione przez duchownych lub osoby zakonne, o których mowa w artykule 1 §1 a) *Vos Estis Lux Mundi*.

Przepięstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności (art. 197–205 k.k.) – zgwałcenie (art. 197), wykorzystanie seksualne osoby bezradnej lub niepoczytalnej (art. 198), seksualne wykorzystanie zaleźności (art. 199), seksualne wykorzystanie dziecka (art. 200), uwodzenie dziecka poniżej lat 15 z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego lub sieci telekomunikacyjnej (art. 200a), propagowanie pedofilii (art. 200b), kazirodztwo (art. 201), pornografia (art. 202), zmuszanie do prostytucji (art. 203), czerpanie zysku z cudzego nierządu (art. 204).

Rejestr Sprawców Przepęstw na Tle Seksualnym – rejestr obywateli polskich, którzy dopęścili się przepęstwa z pobudek seksualnych. Składa się z Rejestru publicznego i Rejestru z dostępem ograniczonym. Dostępny na stronie: <https://arch-bip.ms.gov.pl/pl/rejstry-i-ewidencje/rejestr-sprawcow-przepęstw-na-tle-seksualnym>

7. Osoby dramatu

Osoba pokrzywdzona – osoba fizyczna lub prawna, której dobro prawne zostało bezpośrednio naruszone lub zagrożone przez przepęstwo (art. 49 §1 k.p.k.).

Osoby pokrzywdzone przemocą w rodzinie – osoby najbliższe, inne osoby pozostające w stałym lub przemijającym stosunku zależności od osoby stosującej przemoc (art. 115 §11 *Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie*).

Skarżący – każda osoba składająca skargę zawierającą zarzut, podejrzenie, obawę lub zgłoszenie naruszenia prawa.

Podejrzany – osoba, wobec której istnieją podejrzenia popełnienia przepęstwa, ale nie postawiono jeszcze zarzutów.

Oskarżony – osoba, której postawiono zarzuty karne.

Przepęzca seksualny – osoba, która przyznała się do wykorzystania seksualnego lub której odpowiedzialność za wykorzystanie została orzeczona przez właściwy sąd i/lub procedurę kościelną.

8. Zespół ds. Prewencji i jego praca

Osoba odpowiedzialna za standardy ochrony dzieci – osoba wyznaczona przez przełożonego danego dzieła duszpasterskiego, danej grupy parafialnej, np. ministrantów, sprawująca nadzór nad prawidłowym stosowaniem standardów ochrony dzieci. W parafii z urzędu jest nią proboszcz.

Osoba zaufana – osoba wyznaczona przez przełożonego danego dzieła duszpasterskiego, ciesząca się zaufaniem i odpowiednio przygotowana, odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach dotyczących przemocy.

Osoba odpowiedzialna za interwencję – zarządca placówki (proboszcz) odpowiedzialny za podejmowanie interwencji w przypadku zaistnienia przemocy.

Kompetencje miękkie – umiejętności psychospołeczne, np. komunikatywność, asertywność.

Konflikt interesów – sytuacja (postrzegana lub rzeczywista), w której powstaje konflikt pomiędzy obowiązkami służbowymi danej osoby a jej prywatnymi interesami, który może mieć wpływ na wykonywanie tych obowiązków. Taki konflikt zazwyczaj wiąże się z przeciwstawnymi zasadami lub niezgodnymi życzeniami czy potrzebami i może wystąpić, gdy osoba pełni wiele ról.

Lojalność środowiskowa – silna lojalność wobec danego środowiska, grupy ludzi, wspólnoty, instytucji, przełożonego itp., która może przyjmować formy pozytywne, np. dochowanie tajemnicy, lub negatywne, np. niereagowanie bądź zaprzeczanie przemocy.

Dane osobowe – wszelkie informacje dotyczące zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania żyjącej osoby fizycznej, a także poszczególne informacje, które w połączeniu ze sobą mogą prowadzić do zidentyfikowania tożsamości danej osoby. Przykładowe dane osobowe: imię i nazwisko, adres zamieszkania, adres e-mail z imieniem i nazwiskiem, numer dowodu tożsamości, dane o lokalizacji, adres IP, dane przechowywane przez szpital lub lekarza, które mogą jednoznacznie wskazywać tożsamość danej osoby.

Wniosek o wgląd w sytuację rodziny – pismo może zostać złożone przez każdą osobę fizyczną i prawną, która chce, aby sąd zbadał aktualną sytuację rodzinną. Wniosek nie podlega żadnej opłacie sądowej, może być złożony w każdej chwili i w przypadku jego odrzucenia przez sąd nie rodzi żadnych negatywnych konsekwencji wobec wnioskodawcy.

9. Formy przemocy wobec dziecka

Przemoc wobec dzieci – wszelkie formy złego traktowania fizycznego i/lub emocjonalnego, wykorzystywania seksualnego, zaniedbania lub niedbałego traktowania, wyzysku komercyjnego lub innego, skutkujące rzeczywistą lub potencjalną szkodą dla zdrowia, przetrwania, rozwoju lub godności dziecka w kontekście relacji odpowiedzialności, zaufania lub siły. Dzieli się powszechnie na pięć podtypów: przemoc fizyczna, znęcanie się emocjonalne/psychiczne, zaniedbanie, narażenie na przemoc w rodzinie, wykorzystywanie seksualne. W kontekście Kościoła katolickiego ważne jest także uznanie przemocy duchowej za dodatkowy podtyp przemocy.

– **przemoc fizyczna** to przemoc, w wyniku której dziecko doznaje fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożone. Krzywda ta następuje w wyniku działania bądź zaniechania działania ze strony rodzica lub innej osoby odpowiedzialnej za dziecko, lub której dziecko ufa, bądź która ma nad nim władzę. Przemoc fizyczna wobec dziecka może być czynnością powtarzalną lub jednorazową.

– **przemoc psychiczna i emocjonalna** to przewlekła, niefizyczna, szkodliwa interakcja wobec dziecka, obejmująca zarówno działania, jak i zaniechania. Zaliczamy do niej m.in. niedostępność emocjonalną, zaniedbywanie emocjonalne, relację z dzieckiem opartą na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu, nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem, niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności dziecka i jego granic psychicznych.

– **zaniedbywanie dziecka** to chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie jego podstawowych potrzeb fizycznych/psychicznych i/lub nierespektowanie jego podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub trudności w rozwoju. Do zaniedbywania dochodzi w relacji dziecka z osobą, która jest zobowiązana do opieki, wychowania, troski i ochrony dziecka.

– **narażenie na przemoc w rodzinie** – forma psychicznego znęcania się nad dzieckiem, w której dziecko jest obecne (słyszy lub widzi) gdy inny członek rodziny doświadcza przemocy fizycznej, psychicznej lub seksualnej albo widzi szkody wyrządzone osobom lub mieniu w wyniku agresywnego zachowania członka rodziny.

– **wykorzystywanie seksualne dziecka** – wykorzystanie seksualne dziecka to włączanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody i/lub na którą nie jest dojrzałe rozwojowo i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi danego społeczeństwa. Z wykorzystaniem seksualnym mamy do czynienia, gdy taka aktywność wystąpi między dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy. Celem takiej aktywności jest zaspokojenie potrzeb innej osoby (WHO). Obejmuje zachowania z kontaktem fizycznym (w tym penetracyjne) oraz bez kontaktu fizycznego – może wtedy przybrać formę seksualizacji, robienia zdjęć lub filmów wideo przedstawiających dzieci o charakterze jednoznacznie seksualnym, zmuszania dzieci do oglądania czynności seksualnych lub wzięcia w nich udziału lub zmuszania dzieci do uprawiania seksu lub angażowania się w czynności seksualne z innymi dziećmi lub dorosłymi. Obejmuje również wyzyskiwanie seksualne dzieci, czyli czerpanie zysku np. z pornografii z udziałem dzieci lub prostytutki dziecięcej.

Grooming (wobec dziecka) – zachowania, których celem jest przygotowanie dziecka do wykorzystywania seksualnego. Obejmuje nawiązanie szczególnej relacji z dzieckiem, często również warunkowanie rodziców i innych dorosłych oraz osłabienie ich czujności, aby myśleli, że relacja z dzieckiem jest normalna i pozytywna.

Przemoc rówieśnicza (agresja rówieśnicza, bullying) – występuje, gdy dziecko doświadcza różnych form przemocy ze strony rówieśników, bezpośrednio lub z użyciem technologii komunikacyjnych. Ma miejsce wtedy, gdy działanie ma na celu wyrządzenie komuś przykrości lub krzywdy (intencjonalność), ma charakter systematyczny (powtarzalność), a ofiara jest słabsza od sprawcy bądź grupy sprawców. Obejmuje przemoc werbalną (np. przezywanie, dogadywanie, ośmieszanie), relacyjną (np. wykluczenie z grupy, ignorowanie, nastawianie innych przeciwko osobie), fizyczną (np. pobicie, kopanie, popychanie, szarpanie), materialną (np. kradzież, niszczenie przedmiotów) oraz elektroniczną (złośliwy SMS lub e-mail, wpis w mediach społecznościowych, umieszczanie w Internecie zdjęć lub filmów ośmieszających ofiarę), a także przemoc podczas randki ze strony chłopaka/dziewczyny.

ZAŁĄCZNIK 1

OŚWIADCZENIE O KRAJACH ZAMIESZKANIA W CIĄGU OSTATNICH 20 LAT, INNYCH NIŻ RZECZYPOSPOLITA POLSKA

OŚWIADCZENIE

w trybie art. 21 Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym

(t.j. Dz.U. 2024 poz. 560)

Ja, niżej podpisany/a, oświadczam, że:

1. Posiadam obywatelstwo innego państwa niż Rzeczypospolita Polska: ~~tak~~/nie*.
2. Jeśli odpowiedź brzmi „tak”, to proszę wpisać państwo
3. W ciągu ostatnich 20 lat zamieszkiwałem/nie zamieszkiwałem w innych państwach*.

Proszę wpisać państwo/państwa:

.....
.....

4. Do oświadczenia załączam informację z rejestru karnego tego/tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi: tak/nie*.
5. Do oświadczenia załączam informację z rejestru karnego tego/tych państw, gdyż państwo to nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi: tak/nie*.
6. Oświadczam, że prawo państwa nie przewiduje sporządzenia informacji z rejestru karnego: tak/nie*.
7. Oświadczam, że w państwie nie prowadzi się rejestru karnego: tak/nie*.
8. Oświadczam, że nie byłem prawomocnie skazany w państwie.....
za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec mnie innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściłem się takich czynów zabronionych, oraz nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad

psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez dzieci, lub z opieką nad nimi.

Oświadczam, że jestem świadomy, że składając ww. oświadczenia, podlegam odpowiedzialności karnej w trybie art. 233 Kodeksu karnego, to jest odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia**.

Lublin, 09.08.2024 r.

miejsowość, data

imię i nazwisko (czytelny podpis)

* niepotrzebne skreślić

** art. 233 k.k. [fałszywe zeznania]

§ 1. Kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 1a. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę z obawy przed odpowiedzialnością karną grożącą jemu samemu lub jego najbliższemu, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Warunkiem odpowiedzialności jest, aby przyjmujący zeznanie, działając w zakresie swoich uprawnień, uprzedził zeznającego o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie lub odebrał od niego przyrzeczenie.

§ 3. Nie podlega karze za czyn określony w § 1a, kto składa fałszywe zeznanie, nie wiedząc o prawie odmowy zeznania lub odpowiedzi na pytania.

§ 4. Kto, jako biegły, rzeczoznawca lub tłumacz, przedstawia fałszywą opinię, ekspertyzę lub tłumaczenie mające służyć za dowód w postępowaniu określonym w § 1, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 4a. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 4 działa nieumyślnie, narażając na istotną szkodę interes publiczny, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 5. Sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia, jeżeli:

1) fałszywe zeznanie, opinia, ekspertyza lub tłumaczenie dotyczy okoliczności niemogących mieć wpływu na rozstrzygnięcie sprawy,

2) sprawca dobrowolnie sprostuje fałszywe zeznanie, opinię, ekspertyzę lub tłumaczenie, zanim nastąpi, chociażby nieprawomocne, rozstrzygnięcie sprawy.

§ 6. Przepisy § 1-3 oraz 5 stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej.

ZAŁĄCZNIK 2

OŚWIADCZENIE O ZAPOZNANIU SIĘ Z POLITYKĄ OCHRONY DZIECI I ZOBOWIĄZANIU DO JEJ PRZESTRZEGANIA

OŚWIADCZENIE

w trybie art. 21 Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t.j. Dz.U. 2024 poz. 560)

Ja, niżej podpisana/y, oświadczam, że:

Zapoznałam/zapoznałem się z treścią dokumentu pn. „Standardy ochrony dzieci w parafiach w ordynariacie polowym” obowiązującego w parafii (*tu nazwa placówki*) cywilno – wojskowej pw. Niepokalanego Poczęcia NMP przy kościele Garnizonowym w Lublinie

Lublin, 09.08.2024 r.

miejsowość, data

imie i nazwisko (czytelny podpis)

ZAŁĄCZNIK 3

ZASADY SPORZĄDZANIA NOTATKI DOTYCZĄCEJ ZDARZENIA

1. Zapisz dokładną datę i godzinę, kiedy incydent został zgłoszony.
2. Podaj imię i nazwisko dziecka, wiek, adres zamieszkania (jeśli dostępny), szkołę oraz wszelkie inne istotne informacje.
3. Opisz dokładnie to, co zostało zgłoszone, włączając miejsce, czas i wszelkie istotne szczegóły zdarzenia (możesz zacytować zwroty użyte przez dziecko lub inną osobę zawiadamiającą).
4. Jeśli istnieją, uwzględnij dane wszelkich świadków incydentu, w tym ich imiona, nazwiska, adresy i numery telefonów kontaktowych. Mogą to być również osoby, którym dziecko wcześniej zgłaszało przemoc.
5. Opisz kroki, które podjęto w odpowiedzi na zgłoszenie, w tym komunikację z organami ścigania, rodzicem/rodzicami/opiekunem/opiekunami, działania w celu zapewnienia bezpieczeństwa dziecku, itp.
6. Wymień wszelkie instytucje lub osoby, z którymi został nawiązany kontakt w związku z incydemem.

Uwaga

W notatce wpisujemy tylko te informacje, które znamy ze zgłoszenia. Notatkę sporządzają osoby bezpośrednio zaangażowane w daną sytuację, najczęściej będzie to osoba zaufana lub proboszcz. Pod notatką podpisuje się również proboszcz, chyba że osoba zaufana przyjmuje zgłoszenie dotyczące jego samego. Notatką taką posługujemy się w działaniach interwencyjnych (np. przy zgłoszeniu do delegata ds. ochrony dzieci i młodzieży, do prokuratury itp.). Notatka lub jej kopia przechowywana jest w dokumentacji parafialnej. Jeżeli zgłoszenie dotyczyło duchownego/osoby konsekrowanej, kopię notatki należy zawsze przekazać delegatowi ds. ochrony i młodzieży.

Jeśli w notatce znajdują się dane osobowe, proboszcz staje się automatycznie ich administratorem i stosuje się do przepisów RODO. Osoba sporządzająca notatkę informuje o dobrowolności podania danych osobowych (imię nazwisko, dane do kontaktu).

NOTATKA SŁUŻBOWA Z PRZYJĘCIA ZGŁOSZENIA PRZEMOCY

Data i czas zgłoszenia	
Imię i nazwisko osoby zgłaszającej (nr tel., e-mail do kontaktu)	
Imię i nazwisko osoby skrzywdzonej (nr tel., e-mail do kontaktu)	
Imię i nazwisko osoby stosującej przemoc (nr tel., e-mail do kontaktu)	
Forma krzywdzenia, miejsce, okoliczności towarzyszące	

Świadkowie			
Forma podjętej interwencji <i>(zakreślić właściwe)</i>	Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa (art. 304 k.p.k.).	Wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny	Inny rodzaj interwencji (<i>jaki?</i>)
Dane organu/placówki/osób/instytucji, do których zgłoszono interwencję i z którymi się kontaktowano			

.....

miejsowość, data

.....

*czytelne podpisy osób uczestniczących
w przyjmowaniu zgłoszenia*

ZAŁĄCZNIK 4

OŚWIADCZENIE O ZACHOWANIU POUFNOŚCI INFORMACJI POWZIĘTYCH W PROCESIE POSTĘPOWANIA W SPRAWIE KRZYWDZENIA DZIECKA ORAZ PRZETWARZANYCH DANYCH OSOBOWYCH

OŚWIADCZENIE

Niniejszym oświadczam, że znana jest mi treść przepisu art. 241 § 1 – § 3 k.k.* i wynikające z niego zakazy:

1. rozpowszechnia publicznie wiadomości z postępowania przygotowawczego, zanim zostały ujawnione w postępowaniu sądowym;
2. rozpowszechnia publicznie wiadomości z rozprawy sądowej prowadzonej z wyłączeniem jawności;
3. rozpowszechnia publicznie wiadomości z postępowania prowadzonego na podstawie przepisów o postępowaniu w sprawach nieletnich.

Oświadczam, że znane są mi zasady bezpiecznego przetwarzania danych osobowych zawarte w Dekrecie ogólnym KEP w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych w Kościele katolickim i RODO.

Zobowiązuję się do zachowania w tajemnicy wszelkich informacji, które zostały mi ujawnione w procedurze interwencyjnej w związku ze zgłoszeniem przemocy wobec dziecka, zawiadomieniem o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka lub podjęciem innych działań w celu ochrony dziecka.

Lublin, 09.08.2024 r.

miejsowość, data

imie i nazwisko (czwtelny podpis)

*art. 241 [rozpowszechnianie wiadomości]

§ 1. Kto bez zezwolenia rozpowszechnia publicznie wiadomości z postępowania przygotowawczego, zanim zostały ujawnione w postępowaniu sądowym, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto rozpowszechnia publicznie wiadomości z rozprawy sądowej prowadzonej z wyłączeniem jawności.

§ 3. Karze określonej w § 1 podlega, kto bez zezwolenia rozpowszechnia publicznie wiadomości z postępowania prowadzonego na podstawie przepisów o postępowaniu w sprawach nieletnich.

ZAŁĄCZNIK 5

ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI POMIĘDZY DZIEĆMI

Parafia cywilno – wojskowa pw. Niepokalanego Poczęcia NMP przy kościele Garnizonowym w Lublinie jest miejscem zapewniającym bezpieczeństwo dzieciom także w grupie rówieśniczej. Kierując się wartościami wypływającymi z Ewangelii, staramy się wpoić naszym parafianom postawę szacunku wobec każdego człowieka – dzieci i dorosłych. Pragniemy, by w relacjach międzyludzkich bliska była im ewangeliczna zasada: „Wszystko więc, co chcielibyście, żeby wam ludzie czynili, i wy im czyńcie” (Mt 7,12a).

Zasady bezpiecznych relacji między dziećmi poznali wszyscy pracownicy i współpracownicy parafii, dzięki czemu mogą oni umiejętnie i adekwatnie do zaistniałej sytuacji reagować na każde niewłaściwe zachowanie czy przemoc. Również dzieci powinny przestrzegać poniższego kodeksu podczas spotkań w parafii i poza nią, w kontakcie bezpośrednim i wirtualnym.

Kodeks zachowań został opracowany z udziałem dzieci. Ewaluacja i weryfikacja zasad bezpiecznych relacji pomiędzy dziećmi odbywać się będzie co dwa lata, a także po każdej sytuacji kryzysowej, jeśli w parafii podjęta zostanie interwencja z powodu krzywdzenia rówieśniczego. Zmiana treści zasad bezpiecznych relacji między dziećmi jest możliwa w każdym momencie na ich wniosek i z ich udziałem.

1) Równe traktowanie i szacunek dla każdej osoby

- Traktuj innych tak, jak chcesz, aby inni traktowali Ciebie.
- Pamiętaj, że każda osoba jest kimś wyjątkowym i szczególnie obdarowanym przez Boga. Należą się jej szacunek i troska o jej dobro.
- Bądź tolerancyjny – szanuj odmienny wygląd, przekonania, poglądy i cechy koleżanek/kolegów.
- Pamiętaj, że przez różnorodność wzajemnie się ubogacamy.
- Masz prawo do zabawy i relacji z każdym dzieckiem, ale pamiętaj, że nie zawsze inne dziecko ma chęć do kontaktu z Tobą w danym momencie. Uszanuj to.
- Zachowaj otwartość i bądź wrażliwy na wszystkie osoby, nawet jeśli nie należą do grona Twoich najbliższych przyjaciół. Nie wykluczaj ich ze wspólnych działań, rozmów i szkolnych aktywności.

2) Zasady komunikacji między dziećmi

- Zachowuj życzliwość i szacunek wobec koleżanek/kolegów.
- Pamiętaj, że każdy ma prawo do wyrażania swojego zdania, myśli i przekonań, o ile nie naruszają one dobra innych osób.
- Słuchaj innych, gdy mówią. Nie przerywaj innym, gdy się wypowiadają.
- Zachowuj kulturę słowa w każdej sytuacji.

- Stosuj formy grzecznościowe.
- Pytaj o zgodę na kontakt fizyczny (przytulenie, pogłaskanie).

3) Szacunek dla cudzej własności, prywatności i przestrzeni

- Szanuj rzeczy osobiste i mienie innych osób.
- Zapytaj, jeśli chcesz pożyczyć od kogoś jakąś rzecz.
- Nie przeglądaj prywatnych rzeczy innych osób bez ich zgody. Każdy ma prawo do prywatności.
- Nie rób zdjęć, nie nagrywaj ani nie rozpowszechniaj wizerunku kolegów/koleżanek i innych osób bez ich wyraźnej zgody.
- Pamiętaj, że każdy ma prawo do przestrzeni osobistej. Jeśli inna osoba potrzebuje chwili samotności, uszanuj to. Naruszanie tej przestrzeni może rodzić konflikty.

4) Zakaz stosowania przemocy w jakiegokolwiek formie

- Nie stwarzaj sytuacji, w których ktoś czułby się celowo pomijany, izolowany.
- Nie stosuj przemocy fizycznej. Szturchanie, popychanie, kopanie czy siłowe przytrzymywanie kolegi/koleżanki naruszają jego/jej integralność fizyczną.
- Szanuj przestrzeń intymną kolegów/koleżanek. Nigdy nie dotykaj ich w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
- Nie wyśmiewaj, nie obgaduj, nie ośmieszaj, nie zawstydzaj, nie upokarzaj, nie lekceważ i nie obrażaj kolegów/koleżanek.
- Nie wypowiadaj się w sposób obraźliwy o rodzicach kolegów/koleżanek.
- Nie zwracaj się w sposób wulgarny do innych.
- Pamiętaj, że żarty są wtedy żartami, kiedy nikt z ich powodu nie cierpi. Jeśli tak jest, natychmiast zakończ taką zabawę słowną.
- Nie narażaj siebie i innych uczniów na sytuacje zagrażające życiu i zdrowiu fizycznemu czy psychicznemu.
- Nie wyrażaj negatywnych, prześmiewczych komentarzy na temat zachowania, pracy, wyglądu kolegów/koleżanek.
- Nie zabieraj rzeczy należących do innych bez ich zgody.

5) Szacunek w kontaktach internetowych i zakaz cyberprzemocy

- Szanuj innych i traktuj ich tak, jak chcesz, by traktowali Ciebie – dotyczy to wszystkich typów Twojej aktywności w sieci. Po drugiej stronie ekranu jest drugi człowiek.
- Pamiętaj, że cyberprzemoc często zaczyna się od tzw. „niewinnych żartów”. Nie każdy ma takie samo poczucie humoru. Uważaj na to, co piszesz i co publikujesz, w Internecie nic nie ginie. W świecie wirtualnym łatwo poruszyć lawinę wzajemnych niechęci, co może doprowadzić do konkretnej formy przemocy.
- Nie udostępniaj kontaktów do innych osób (telefonicznych, mailowych) bez ich zgody.

- Dbaj o swój oraz innych wizerunek w sieci – nie publikuj wrażliwych danych, powierzonych ci informacji oraz zdjęć i filmów ośmieszających innych. Szanuj ich prywatność.
- Chronź intymność swoją i innych. Nie wysyłaj i nie udostępniaj zdjęć lub filmów, które by ją naruszały.
- Sprzeciwiaj się hejtowi, sam nie publikuj obrażających i agresywnych komentarzy oraz reaguj, gdy zauważysz, że ktoś jest poniżany w Internecie. Nie przesyłaj dalej ośmieszających wiadomości. Zgłoś takie działania odpowiednim osobom.
- Nie prowokuj innych do niepotrzebnych, nieuzasadnionych kłótni. Trolling, świadome poniżanie, nękanie i zaczepki są zachowaniami niedopuszczalnymi.
- Nie wykluczaj swoich rówieśników z grup w mediach społecznościowych z powodu swoich prywatnych niechęci.
- Nie podszywaj się w Internecie pod inne osoby. Takie zachowanie w cyberprzestrzeni jest kradzieżą tożsamości. To jest przestępstwo.
- Jeżeli zauważysz, że ktoś nie wylogował się ze swojego konta, nie wykorzystuj tej sytuacji do działań, które przyniosłyby mu szkodę, ale życzliwie poinformuj go o jego nieuwadze.
- Pamiętaj, że groźby, pomówienia, nawoływanie do nienawiści, prześladowanie, ośmieszanie w cyberprzestrzeni także są karalne. Twoje działania w sieci nie są anonimowe.

6) Sposoby pokojowego rozwiązywania konfliktów

- Wycisz się, uspokój, zatrzymaj niepotrzebną kłótnię, zanim stracisz nad sobą kontrolę. Zastanów się, co chcesz osiągnąć. Jeśli to możliwe, podejmij spokojną rozmowę z drugą stroną.
- Umów się na rozmowę w bardziej stosownych warunkach, w ten sposób zyskasz czas na konstruktywny dialog.
- Powiedz, co według Ciebie jest problemem, co przyczyną nieporozumienia, czego oczekujesz.
- Słuchaj drugiej osoby. Dopytaj o jej odczucia i oczekiwania. Podsumuj to, co usłyszałaś/usłyszałeś dla upewnienia się, czy dobrze zrozumiałaś/zrozumiałeś jej komunikat.
- Upewnij się, że Twój rozmówca powiedział wszystko odnośnie do swoich odczuć.
- Wspólnie wymyślcie rozwiązanie satysfakcjonujące obie strony.
- Jeśli nie uda się Wam dojść do porozumienia, poproś o pomoc osobę dorosłą, aktualnego opiekuna grupy. Porozmawiaj o tym z Twoimi rodzicami. Nie rozwiązuj konfliktu samodzielnie.
- Nie bądź obojętny, gdy komuś dzieje się krzywda. Zawsze poinformuj o tym osobę dorosłą.

ZAŁĄCZNIK 6

OŚWIADCZENIE DOTYCZĄCE NIEKARALNOŚCI ZA PRZESTĘPSTWA NA SZKODĘ DZIECI

OŚWIADCZENIE O NIEKARALNOŚCI

Ja, Witold Mach

(imię i nazwisko)

legitymujący(-a) się dowodem osobistym/paszportem oświadczam, że nie byłem(-am) skazany (-a) za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności oraz za przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę dziecka i nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie. Jestem świadomy (-a) odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Lublin, 09.08.2024 r.

miejsowość, data

imię i nazwisko (czytelny podpis)

STANDARDY OCHRONY DZIECI W PARAFII WERSJA SKRÓCONA

W Ordynariacie Polowym został opracowany i wprowadzony dla wszystkich parafii i ośrodków duszpasterskich, w tym dla parafii cywilno – wojskowej pw. Niepokalanego Poczęcia NMP przy kościele Garnizonowym w Lublinie, dokument, który stanowi realizację prawnego obowiązku dotyczącego wprowadzenia we wszelkich instytucjach, w których przebywają dzieci, standardów ich ochrony przed krzywdzeniem (*Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw – tzw. Ustawa Kamilka* [Dz.U. 2023 poz. 1606]). Dokument uwzględnia wytyczne zarówno prawa państwowego, jak i kościelnego.

Odpowiedzialnym za wdrażanie w życie niniejszych standardów ochrony dzieci jest przede wszystkim proboszcz (administrator) parafii.

1. Najważniejsze elementy standardów ochrony dzieci

- Standardy ochrony dzieci to zasady, które mają przyczynić się do tworzenia bezpiecznego środowiska w taki sposób, by każde dziecko mogło się czuć w parafii dobrze, było w niej akceptowane i szanowane. Standardy określają również sposób reagowania na krzywdę lub niestosowne zachowanie w parafii lub poza nią, a także wyznaczają sposób postępowania z osobą krzywdzoną i sprawcą.

- Każda osoba w naszej parafii jest odpowiedzialna za tworzenie bezpiecznego środowiska: księża, siostry zakonne, pracownicy, animatorzy, rodzice, dzieci i młodzież. Wszyscy razem starają się współpracować w trosce o dobro wspólne.

- W parafii wyznaczone są osoby, które mają szczególną odpowiedzialność w zakresie ochrony dzieci i młodzieży przed krzywdzeniem:

osoba zaufania – ks. mjr Rafał Kaniecki

osoba zaufania – Paulina Piątkowska

kontakt: 607859298

kontakt: 26 1879255

- Wszystkie działania powinny być podejmowane w trosce o dzieci i młodzież, zapewniać im poczucie bezpieczeństwa oraz wspomagać ich rozwój.

- Niedopuszczalne jest stosowanie jakiegokolwiek formy przemocy (fizycznej, psychicznej czy seksualnej) przez pracowników/współpracowników parafii lub dzieci/młodzież.

- Każdy sygnał świadczący o tym, że dziecko może doświadczać przemocy ze strony osoby dorosłej lub innego dziecka w parafii lub poza nią, jest zawsze bardzo poważnie traktowany przez pracowników parafii. Każda sytuacja jest odpowiednio badana, a podejmowane działania mają na celu jak najszybsze przerwanie krzywdzenia i udzielenie wsparcia osobie, która go doświadcza. Pracownicy parafii podejmują działania według zasad określonych w pełnej wersji standardów ochrony dzieci.

- Kiedy dzieje się coś niepokojącego, szczególnie wtedy, gdy dzieci i młodzież są krzywdzeni przez innych lub są świadkami krzywdy innej osoby, niezwłocznie powinni o sytuacji poinformować pracowników parafii/animatorów/osobę zaufania.

- Szczególnie ważną częścią standardów są zasady bezpiecznych relacji między dorosłymi a dziećmi oraz między dziećmi. Mają one służyć tworzeniu bezpiecznego i przyjaznego środowiska w parafii. Pracownicy/animatorzy będą zawsze reagować na przekraczanie i nierespektowanie przyjętych zasad.

- Troska o bezpieczeństwo i dobre relacje dotyczy również Internetu i komunikacji drogą elektroniczną. Parafia dba o to, by dostęp do Internetu był bezpieczny, wprowadza rozwiązania ograniczające możliwość dostępu do treści szkodliwych. Ponadto pracownicy parafii reagują na niebezpieczne, szkodliwe i krzywdzące sytuacje dziejące się w przestrzeni internetowej. Dziecko zawsze może poprosić o pomoc, gdy on sam lub ktoś inny doświadcza krzywdzenia w sieci.

- Pracownicy parafii dbają o ochronę wizerunku dzieci i młodzieży. Rodzice decydują, czy wyrażają zgodę na publikację zdjęć i filmów prezentujących wizerunek ich dzieci. Każde dziecko w momencie wykonywania zdjęć lub nagrań ma prawo powiedzieć, że nie chce, by jego wizerunek w materiałach z tego konkretnego wydarzenia był publikowany. Pracownicy szanują decyzję dziecka. Powyższa zasada nie dotyczy sytuacji, kiedy wizerunek osoby stanowi jedynie szczegół całości, takie jak zgromadzenie, krajobraz lub impreza publiczna.

- Dzieci i młodzież powinny szanować prawo do prywatności rówieśników oraz dorosłych, dlatego nie mogą publikować w przestrzeni internetowej i w swoich mediach społecznościowych wizerunku innych osób bez jej wiedzy i zgody.

2. Zasady bezpiecznych relacji pracowników parafii z dziećmi

- W standardach ochrony dzieci znajduje się szczegółowy kodeks zachowań, który powinien być respektowany przez wszystkich pracowników parafii. Zachowaniami niedozwolonymi są zwłaszcza: wszelkie formy okazywania niechcianej czułości; dotykanie piersi, pośladków, genitaliów i ich okolic (choćby przez bieliznę lub odzież); pocałunki; mocne i zamykające uściski, uniemożliwiające przerwanie kontaktu; klepanie po pośladkach, udach, kolanach, głowie; łaskotanie lub mocowanie się w dużej bliskości cielesnej; masaże; sadzanie na kolanach; kładzenie się lub spanie obok; ocieranie się; seksualizacja i seksizm; różne formy poniżania oraz mobbing; używanie wulgaryzmów.

- W sytuacji braku zastosowania się do przyjętych zasad, świadek takiego zachowania winien zgłosić sprawę do osoby zaufanej przyjmującej zgłoszenia lub bezpośrednio do proboszcza.

3. Zasady bezpiecznych relacji między dziećmi

- W parafii jest opracowana pełna i skrócona wersja zasad dla dzieci.

4. Osoby i miejsca, gdzie można uzyskać pomoc

- W sytuacji gdy: doświadczasz przemocy ze strony osoby dorosłej lub innego dziecka w parafii lub poza nią, jesteś świadkiem krzywdzenia innej osoby, dzieje się coś niepokojącego, przeżywasz trudne chwile, nie zostawaj z tym sam/sama. Możesz znaleźć wsparcie. Blisko Ciebie są osoby, które będą umiały Ci pomóc.

- Osoby, do których zawsze możesz się zwrócić w parafii o pomoc: osoba przyjmująca zgłoszenia o krzywdzeniu / osoba zaufania; ksiądz/siostra zakonna; animator; pracownik parafii, którego darzysz zaufaniem.

- Możesz też szukać wsparcia poza parafią. Warto znać telefony zaufania i miejsca, w których możesz uzyskać fachową pomoc:

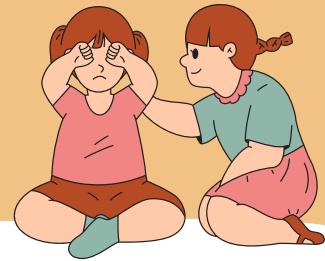
800-12-12-12 – całodobowy Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka;

116-111 – całodobowy telefon zaufania dla dzieci i młodzieży prowadzony przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę;

112 – numer alarmowy w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia.

standardy ochrony dzieci

jeśli byłeś świadkiem
przemocy - nie bój się
zgłosić tego osobie dorosłej

jesteśmy tolerancyjni
wobec wszystkich

bądź wsparciem dla swoich
koleżanek i kolegów,
Tobie ufają najbardziej

z pomocą specjalistów
postaramy się rozwiązać
Twoje problemy

cenimy Twoją prywatność, więc
nikt nie ma prawa Cię nagrywać
lub fotografować bez Twojej
zgody

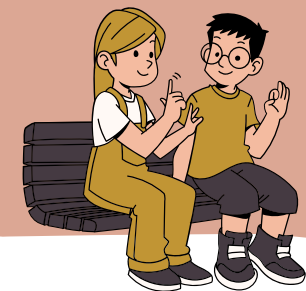
szanujemy Twoje prawo do
odczuwania różnych emocji

przemocy mówimy NIE

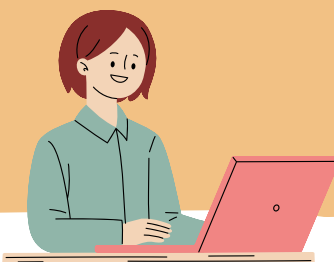
używamy kulturalnych
zwrotów względem siebie

nikt nie ma prawa naruszać
Twojej cielesności bez Twojej
zgody

dbamy o to, by korzystanie
z Internetu było
bezpieczne

pamiętaj, że zawsze
możesz poprosić o pomoc

nasi pracownicy wciąż się
szkołą, aby zapewnić Ci
bezpieczeństwo

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 14 sierpnia 2023 r.

Poz. 1606

USTAWA

z dnia 28 lipca 2023 r.

o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1359 oraz z 2022 r. poz. 2140) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 99–99² otrzymują brzmienie:

„Art. 99. § 1. Dla dziecka pozostającego pod władzą rodzicielską, którego żadne z rodziców nie może reprezentować, sąd opiekuńczy ustanawia reprezentanta dziecka.

§ 2. Reprezentant dziecka jest umocowany do dokonywania wszelkich czynności łączących się ze sprawą, również w zakresie zaskarżenia i wykonania orzeczenia. Do czynności reprezentanta dziecka przepisy art. 95 § 3 i 4 oraz art. 154 stosuje się odpowiednio.

§ 3. Do reprezentanta dziecka przepisy art. 148, art. 151, art. 152, art. 156, art. 159, art. 164, art. 165 § 2, art. 168–170 i art. 180 § 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 99¹. § 1. Reprezentantem dziecka może być ustanowiony adwokat lub radca prawny, który wykazuje szczególną znajomość spraw dotyczących dziecka, tego samego rodzaju lub rodzajowo odpowiadających sprawie, w której wymagana jest reprezentacja dziecka, lub ukończył szkolenie dotyczące zasad reprezentacji dziecka, praw lub potrzeb dziecka.

§ 2. W przypadku gdy stopień skomplikowania sprawy tego nie wymaga, w szczególności gdy sąd opiekuńczy określi szczegółowo treść czynności, reprezentantem dziecka może zostać ustanowiona również inna osoba posiadająca wyższe wykształcenie prawnicze i wykazująca znajomość potrzeb dziecka. Jeżeli szczególne okoliczności za tym przemawiają, reprezentantem dziecka może zostać ustanowiona także osoba nieposiadająca wyższego wykształcenia prawniczego.

§ 3. Przepisu § 2 nie stosuje się do reprezentanta dziecka w postępowaniu karnym.

Art. 99². § 1. Reprezentant dziecka w postępowaniu przed sądem lub innym organem państwowym, udziela na piśmie lub przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej temu z rodziców dziecka, które nie uczestniczy w postępowaniu, na jego wniosek, informacji niezbędnych do prawidłowego wykonywania władzy rodzicielskiej dotyczących przebiegu tego postępowania i podjętych w jego toku czynnościach, jeżeli nie stoi temu na przeszkodzie dobro dziecka. Reprezentant dziecka uzyskuje od tego rodzica informacje o dziecku, jego stanie zdrowia, sytuacji rodzinnej i środowisku, w zakresie niezbędnym do prawidłowej reprezentacji dziecka.

§ 2. Reprezentant dziecka może zwrócić się o informacje o dziecku, o których mowa w § 1, także do organów, instytucji, stowarzyszeń, organizacji społecznych lub innych podmiotów, do których należy dziecko, które świadczą dziecku pomoc lub posiadają informacje o dziecku. Organy, instytucje, stowarzyszenia, organizacje społeczne lub inne podmioty są obowiązane do udzielenia tych informacji na wniosek reprezentanta dziecka.

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy, ustawę z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz ustawę z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym.

§ 3. Jeżeli rozwój umysłowy, stan zdrowia i stopień dojrzałości dziecka na to pozwalają, reprezentant dziecka nawiązuje z dzieckiem kontakt i informuje je w sposób zrozumiały i dostosowany do stopnia jego rozwoju o podejmowanych czynnościach, przebiegu postępowania i sposobie jego zakończenia oraz konsekwencjach podjętych działań dla jego sytuacji prawnej.

§ 4. Reprezentant dziecka jest obowiązany zachować w tajemnicy okoliczności sprawy, o których powziął wiadomość ze względu na wykonywane czynności, z wyjątkiem wiarygodnych informacji o przestępstwach popełnionych na szkodę dziecka oraz zagrożeniu dobra dziecka. W przypadku gdy reprezentantem dziecka został ustanowiony adwokat lub radca prawny, tajemnica ta stanowi tajemnicę zawodową w rozumieniu ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2022 r. poz. 1184 i 1268) lub ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1166).

§ 5. Przepisy § 1 stosuje się odpowiednio do podmiotów, o których mowa w art. 112¹.”;

2) po art. 99² dodaje się art. 99^{2a} w brzmieniu:

„Art. 99^{2a}. § 1. Nad działalnością reprezentanta dziecka czuwa sąd opiekuńczy, zaznajamiając się na bieżąco z jego działalnością.

§ 2. Reprezentant dziecka składa sądowi opiekuńczemu w wyznaczonych terminach, nie rzadziej niż co cztery miesiące, informacje dotyczące jego działalności, w szczególności o dokonywanych wszelkich czynnościach łączących się ze sprawą oraz obowiązkach określonych w art. 99².”;

3) art. 99³ otrzymuje brzmienie:

„Art. 99³. § 1. O wynagrodzeniu reprezentanta dziecka i zwrocie poniesionych przez niego wydatków orzeka sąd lub organ państwowy, przed którym dziecko jest reprezentowane, stosując przepisy właściwe dla danego postępowania.

§ 2. Wysokość wynagrodzenia reprezentanta dziecka niebędącego adwokatem lub radcą prawnym i zwrot poniesionych przez niego wydatków w postępowaniu innym niż cywilne ustala się na podstawie przepisów określających wysokość wynagrodzenia i zwrot wydatków kuratora ustanowionego dla strony w sprawie cywilnej.

§ 3. Do ustalenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków reprezentanta dziecka będącego adwokatem lub radcą prawnym stosuje się odpowiednio przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 29 ust. 2 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze lub art. 22³ ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych.”;

4) w art. 183:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Jeżeli pełnoletnia osoba niepełnosprawna potrzebuje wsparcia w prowadzeniu wszelkich spraw, spraw określonego rodzaju albo załatwieniu określonej sprawy, ustanawia się dla niej kuratora. Zakres obowiązków i uprawnień kuratora określa sąd opiekuńczy.”;

b) po § 1 dodaje się § 1¹–1⁴ w brzmieniu:

„§ 1¹. Kurator dla osoby niepełnosprawnej jest powołany do jej reprezentowania tylko wtedy, gdy sąd tak postanowi. Sąd opiekuńczy może określić sprawę lub zakres spraw wskazanych w postanowieniu o ustanowieniu kuratora, w których jest on uprawniony do reprezentowania osoby niepełnosprawnej.

§ 1². Kuratorem może zostać ustanowiona osoba pełnoletnia, która wyraziła na to zgodę i której kwalifikacje osobiste uzasadniają przekonanie, że będzie należycie wywiązywała się z powierzonych jej obowiązków kuratora osoby niepełnosprawnej. Osoba niepełnosprawna może wskazać kandydata na kuratora.

§ 1³. Przy wyborze kuratora i określeniu zakresu jego obowiązków oraz uprawnień sąd opiekuńczy uwzględnia w szczególności sposób funkcjonowania osoby niepełnosprawnej, w tym w zakresie jej funkcji intelektualnych oraz sposobu porozumiewania się z otoczeniem.

§ 1⁴. Kurator uzgadnia z osobą niepełnosprawną sposób prowadzenia lub załatwienia spraw, o których mowa w § 1, i informuje osobę niepełnosprawną o podjętych działaniach oraz ich wynikach, tak aby mogła podejmować decyzje i działania odpowiednie do aktualnego stanu sprawy.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1550 i 1429) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 216¹:

a) w § 1 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Jeżeli przed sądem dziecko odmawia udziału w wysłuchaniu, sąd odstępuje od tej czynności.”;

b) dodaje się § 3 i 4 w brzmieniu:

„§ 3. Wysłuchanie dziecka może nastąpić tylko raz w toku postępowania, chyba że dobro dziecka wymaga ponownego przeprowadzenia tej czynności lub potrzebę ponownego wysłuchania zgłasza dziecko. Ponowne wysłuchanie dziecka przeprowadza ten sam sąd, chyba że jest to niemożliwe lub stoi temu na przeszkodzie dobro dziecka.

§ 4. Jeżeli sąd odstąpił od wysłuchania dziecka, najpóźniej przed zakończeniem postępowania, wskazuje w protokole posiedzenia lub rozprawy, z jakich przyczyn czynność ta nie została przeprowadzona.”;

2) po art. 216¹ dodaje się art. 216² w brzmieniu:

„Art. 216². § 1. Wysłuchanie dziecka następuje na posiedzeniu niejawnym, które odbywa się w odpowiednio przystosowanych pomieszczeniach w siedzibie sądu lub, jeżeli dobro dziecka tego wymaga, poza jego siedzibą.

§ 2. W wysłuchaniu dziecka, oprócz sędziego, może brać udział wyłącznie biegły psycholog, jeżeli z uwagi na stan zdrowia, rozwój umysłowy lub wiek dziecka niezbędne jest zapewnienie mu pomocy psychologicznej podczas wysłuchania lub zachodzi konieczność udzielenia pomocy sędziemu w zakresie rozpoznania potrzeb dziecka podczas wysłuchania.

§ 3. Z przebiegu wysłuchania dziecka sporządza się notatkę urzędową. Przebiegu wysłuchania dziecka nie utrwała się za pomocą urządzenia rejestrującego dźwięk albo obraz i dźwięk.

§ 4. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, sposób przygotowania i przeprowadzenia wysłuchania dziecka oraz warunki, jakim mają odpowiadać pomieszczenia przeznaczone do przeprowadzania takich wysłuchań, mając na względzie konieczność zapewnienia swobody wypowiedzi i poczucia bezpieczeństwa wysłuchiwanym dzieciom.”;

3) w art. 572 dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Na wniosek osoby lub instytucji, o której mowa w § 1 lub 2, sąd opiekuńczy informuje o wszczęciu postępowania z urzędu lub braku podstaw do jego wszczęcia z urzędu.”;

4) w art. 576 dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Do wysłuchania, o którym mowa w § 2, stosuje się odpowiednio przepisy art. 216¹ § 3 i 4 oraz art. 216².”;

5) po art. 583 dodaje się art. 583¹ w brzmieniu:

„Art. 583¹. § 1. Wniosek o wyznaczenie reprezentanta dziecka, o którym mowa w art. 99 § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, sąd opiekuńczy rozpoznaje niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od dnia wpływu tego wniosku.

§ 2. Adwokat lub radca prawny, o którym mowa w art. 99¹ § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, jest wyznaczony z listy reprezentantów dziecka.

§ 3. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, sposób zapewnienia reprezentacji dziecka przez reprezentanta dziecka, w tym sposób ustalania listy reprezentantów dziecka, sposób wyznaczania reprezentanta dziecka oraz system szkoleniowy reprezentantów dziecka, mając na uwadze konieczność zapewnienia prawidłowego toku postępowania oraz prawidłowej realizacji prawa do ochrony interesów dziecka.”;

6) w art. 585¹ § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Wskazanie osoby przysposabiającego przez rodziców, o którym mowa w art. 119^{1a} Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, następuje przed sądem opiekuńczym właściwym dla osoby przysposabiającego lub osoby mającej być przysposobioną.”;

7) w art. 600 dodaje się § 3–7 w brzmieniu:

„§ 3. W toku postępowania o ustanowienie kuratora sąd wysłuchuje osobę niepełnosprawną. W przypadku osoby niepełnosprawnej o złożonych potrzebach w komunikowaniu się, wysłuchanie przeprowadza się przy uwzględnieniu tych potrzeb.

§ 4. Sąd może odstąpić od wysłuchania tylko wówczas, gdy brak możliwości jakiegokolwiek porozumienia się z osobą niepełnosprawną jest potwierdzony przez lekarza.

§ 5. Przed wydaniem postanowienia sąd może zlecić kuratorowi sądowemu przeprowadzenie wywiadu w celu ustalenia sposobu funkcjonowania osoby niepełnosprawnej, chyba że wystarczające dla dokonania tych ustaleń jest wysłuchanie osoby niepełnosprawnej lub dokumentacja będąca w posiadaniu sądu dotycząca tej osoby.

§ 6. W razie potrzeby, o ile sąd uzna to za konieczne, zasięga opinii biegłego psychologa lub biegłego innej specjalności.

§ 7. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, sposób przygotowania wysłuchania osoby niepełnosprawnej oraz warunki, w jakich powinno odbywać się wysłuchanie, mając na względzie konieczność zapewnienia swobody wypowiedzi i wsparcia potrzeb w komunikowaniu się wysłuchiwanym osobom niepełnosprawnym.”;

Art. 3. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 21 w § 1 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:
„4) rodzicowi albo opiekunowi prawnemu lub faktycznemu o przestępstwo popełnione na szkodę małoletniego – należy bezzwłocznie zawiadomić sąd rodzinny właściwy dla miejsca zamieszkania małoletniego.”;
- 2) w art. 51 po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:
„§ 2a. Sąd, a w postępowaniu przygotowawczym prokurator niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od dnia zaistnienia okoliczności, o których mowa w art. 98 § 2 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, występuje do sądu opiekuńczego z wnioskiem o wyznaczenie reprezentanta dziecka, o którym mowa w art. 99 § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 127, z 2022 r. poz. 2600 oraz z 2023 r. poz. 818) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 11:
 - a) po § 1a dodaje się § 1b w brzmieniu:
„§ 1b. W przypadku skazanego za przestępstwo określone w rozdziale XXV Kodeksu karnego lub za przestępstwo określone w art. 156, art. 189a, art. 190a, art. 207, art. 211 Kodeksu karnego sąd, o którym mowa w § 1, z urzędu niezwłocznie przesyła dyrektorowi aresztu śledczego lub zakładu karnego dane obejmujące imię, nazwisko i adres pokrzywdzonego, chyba że pokrzywdzony pouczone o uprawnieniu, o którym mowa w art. 168a § 2a, oświadczył, że z niego rezygnuje.”;
 - b) § 2 otrzymuje brzmienie:
„§ 2. Sąd po wydaniu wyroku skazującego przesyła dyrektorowi aresztu śledczego lub zakładu karnego posiadane w sprawie informacje dotyczące skazanego, w tym dane o uprzedniej karalności oraz zastosowanych wobec niego środkach wychowawczych lub poprawczych, informacje pozwalające na identyfikację skazanego, w szczególności numer Automatycznego Systemu Identyfikacji Daktyloskopijnej (AFIS), numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL), rysopis oraz opis znaków szczególnych i tatuaży, a także fotografię skazanego, odpisy orzeczeń i opinii lekarskich oraz psychologicznych, w tym stwierdzających u skazanego uzależnienia od substancji psychoaktywnej, a także informacje dotyczące popełnienia przestępstwa określonego w art. 197–203 Kodeksu karnego w związku z zaburzeniami preferencji seksualnych oraz opinię, o której mowa w art. 22a ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 i 1606), a po uprawomocnieniu się wyroku, na wniosek dyrektora zakładu lub aresztu – również akta sądowe.”;
- 2) w art. 43lh § 5 otrzymuje brzmienie:
„§ 5. O wydaniu postanowienia sędzia penitencjarny niezwłocznie zawiadamia pokrzywdzonego, jego przedstawiciela ustawowego lub osobę, pod której stałą pieczęć pokrzywdzony pozostaje, w przypadku, o którym mowa w art. 168a § 2a, albo jeżeli został złożony wniosek, o którym mowa w art. 168a § 1 i 1a.”;
- 3) w art. 168a:
 - a) § 2 otrzymuje brzmienie:
„§ 2. O uprawnieniach, o których mowa w § 1 i 1a oraz 2a, poucza pokrzywdzonego sąd, który kieruje orzeczenie do wykonania.”;
 - b) po § 2 dodaje się § 2a i 2b w brzmieniu:
„§ 2a. Zawiadomienie, o którym mowa w § 1, następuje z urzędu, w przypadku skazanego za przestępstwo określone w rozdziale XXV Kodeksu karnego lub za przestępstwo określone w art. 156, art. 189a, art. 190a, art. 207, art. 211 Kodeksu karnego, chyba że pokrzywdzony oświadczy, że z takiego uprawnienia rezygnuje.
§ 2b. W przypadkach, o których mowa w § 2a, pokrzywdzonego informuje się o możliwości uzyskania z Funduszu pomocy, o której mowa w art. 43 § 8 pkt 1 i 1a.”.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 1855, 2582 i 2600 oraz z 2023 r. poz. 289, 535 i 818.

Art. 5. W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 217, z 2022 r. poz. 2642 oraz z 2023 r. poz. 289, 614, 1030 i 1429) w art. 82a po § 3a dodaje się § 3b w brzmieniu:

„§ 3b. Sędzia orzekający w sprawach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego oraz dotyczących demoralizacji i czynów karalnych nieletnich powinien uczestniczyć, co cztery lata, w szkoleniu i doskonaleniu zawodowym, w wymiarze co najmniej 10 godzin, organizowanym przez Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury lub jednostkę podległą Ministrowi Sprawiedliwości albo przez niego nadzorowaną, w celu uzupełnienia specjalistycznej wiedzy i umiejętności zawodowych z zakresu prowadzenia czynności z osobami, które nie ukończyły 18 lat, rozpoznawania symptomów krzywdzenia dziecka i zabezpieczenia interesu dziecka w sytuacji sporu między rodzicami albo opiekunami.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 oraz z 2023 r. poz. 289 i 535) w art. 12a:

1) po ust. 4 dodaje się ust. 4a i 4b w brzmieniu:

„4a. Przed podjęciem decyzji, o której mowa w ust. 1, pracownik socjalny w uzgodnieniu z funkcjonariuszem Policji, a także lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką dokonuje oceny ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka w kwestionariuszu szacowania ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka.

4b. W przypadku zapewnienia dziecku ochrony, o której mowa w ust. 1, dziecku udziela się wsparcia psychologa.”;

2) dodaje się ust. 8 w brzmieniu:

„8. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia i ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór kwestionariusza szacowania ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka służący stwierdzeniu zasadności zapewnienia dziecku ochrony, o której mowa w ust. 1, mając na względzie konieczność prawidłowej diagnozy sytuacji i stanu dziecka oraz udzielenia mu natychmiastowej ochrony, uwzględniającej jego potrzeby oraz ochronę danych osobowych, które mają być przetwarzane z wykorzystaniem kwestionariusza.”.

Art. 7. W ustawie z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1304) wprowadza się następujące zmiany:

1) w tytule ustawy ogólne określenie przedmiotu ustawy otrzymuje brzmienie:

„o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich”;

2) art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1. Ustawa określa szczególne środki ochrony przeciwdziałające zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i szczególne środki ochrony małoletnich.”;

3) art. 3 otrzymuje brzmienie:

„Art. 3. 1. Szczególnymi środkami ochrony przeciwdziałającymi zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym, o których mowa w art. 1, są:

- 1) Rejestr Sprawców Przepęstw na Tle Seksualnym;
- 2) obowiązki pracodawców i innych organizatorów w zakresie działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi oraz pracowników i innych osób dopuszczanych do takiej działalności;
- 3) określenie miejsc szczególnego zagrożenia przestępczością na tle seksualnym.
2. Szczególnymi środkami ochrony małoletnich, o których mowa w art. 1, są:
 - 1) ocena prawdopodobieństwa ponownego popełnienia przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę małoletniego;
 - 2) standardy ochrony małoletnich;
 - 3) analiza zdarzeń, w wyniku których małoletni na skutek działania rodzica albo opiekuna prawnego lub faktycznego poniósł śmierć lub doznał ciężkiego uszczerbku na zdrowiu;
 - 4) Krajowy Plan Przeciwdziałania Przemocy na Szkodę Małoletnich oraz Krajowy Plan Przeciwdziałania Przepęstwom Przeciwko Wolności Seksualnej i Obyczajności na Szkodę Małoletnich;
 - 5) kontrola wykonywania obowiązków, o których mowa w art. 21 oraz art. 22b.”;

- 4) w art. 12 pkt 6 i 7 otrzymują brzmienie:
- „6) pracodawcom – przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi, w zakresie uzyskania informacji, czy dane tej osoby są zgromadzone w tym Rejestrze;
 - 7) innym organizatorom – przed dopuszczeniem osoby do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi, w zakresie uzyskania informacji, czy dane tej osoby są zgromadzone w tym Rejestrze;”;
- 5) rozdział 3 otrzymuje brzmienie:

„Rozdział 3

Obowiązki pracodawców i innych organizatorów w zakresie działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi oraz osób zatrudnianych i dopuszczanych do takiej działalności

Art. 21. 1. Przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi na pracodawcy lub innym organizatorze takiej działalności oraz na osobie, z którą ma być nawiązany stosunek pracy lub która ma być dopuszczona do takiej działalności, ciąży obowiązki określone w ust. 2–8.

2. Pracodawca lub inny organizator uzyskuje informacje, czy dane osoby, o której mowa w ust. 1, są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.

3. Osoba, o której mowa w ust. 1, przedkłada pracodawcy lub innemu organizatorowi informację z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.

4. Osoba, o której mowa w ust. 1, posiadająca obywatelstwo innego państwa niż Rzeczpospolita Polska, ponadto przedkłada pracodawcy lub innemu organizatorowi informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.

5. Osoba, o której mowa w ust. 1, składa pracodawcy lub innemu organizatorowi oświadczenie o państwie lub państwach, w których zamieszkiwała w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa, oraz jednocześnie przedkłada pracodawcy lub innemu organizatorowi informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.

6. Jeżeli prawo państwa, o którym mowa w ust. 4 lub 5, nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, przedkłada się informację z rejestru karnego tego państwa.

7. W przypadku gdy prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja, o której mowa w ust. 4–6, nie przewiduje jej sporządzenia lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego, osoba, o której mowa w ust. 1, składa pracodawcy lub innemu organizatorowi oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

8. Oświadczenia, o których mowa w ust. 5 i 7, składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

9. Informacje, o których mowa w ust. 2, pracodawca lub inny organizator utrwała w formie wydruku i załącza do akt osobowych pracownika albo dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi. Informacje oraz oświadczenia, o których mowa w ust. 3–7, pracodawca lub inny organizator załącza do akt osobowych pracownika albo dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do takiej działalności.

10. Wykonanie obowiązków, o których mowa w ust. 1–8, nie jest wymagane przed dopuszczeniem do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi, członka rodziny małoletniego, lub osoby znanej osobiście rodzicowi małoletniego albo przedstawicielowi ustawowemu małoletniego, gdy jest ona wykonywana w stosunku do małoletniego dziecka, którego rodzic albo przedstawiciel ustawowy są dopuszczającymi do działalności.

11. Przez członka rodziny, o którym mowa w ust. 10, należy rozumieć osobę spokrewnioną albo osobę niespokrewnioną, pozostającą w faktycznym związku oraz wspólnie zamieszkującą i gospodarującą.”;

6) po rozdziale 4 dodaje się rozdział 4a–4e w brzmieniu:

„Rozdział 4a

Ocena prawdopodobieństwa ponownego popełnienia przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę małoletniego

Art. 22a. 1. W sprawach o przestępstwa z art. 197–200b i art. 202 Kodeksu karnego popełnione na szkodę małoletniego sąd, a w postępowaniu przygotowawczym prokurator, zasięga opinii dwóch biegłych psychiatrów i biegłego seksuologa lub biegłego psychoseksuologa w celu ustalenia stopnia prawdopodobieństwa ponownego popełnienia przez sprawcę przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności popełnionego na szkodę małoletniego, wskazania, jakie działania muszą być podjęte w celu zmniejszenia prawdopodobieństwa ponownego popełnienia tego rodzaju przestępstwa, a także ustalenia, czy sprawca wymaga terapii lub innych indywidualnych oddziaływań, a jeśli tak, określenia ich charakteru.

2. Ustalenia stopnia prawdopodobieństwa ponownego popełnienia przestępstwa, o którym mowa w ust. 1, dokonuje się także w sprawie o przestępstwo z art. 148 Kodeksu karnego popełnione na szkodę małoletniego, jeżeli pozostaje ono w zbiegu z przestępstwem przeciwko wolności seksualnej i obyczajności popełnionym na szkodę małoletniego.

Rozdział 4b

Standardy ochrony małoletnich

Art. 22b. Obowiązek wprowadzenia standardów ochrony małoletnich, zwanych dalej „standardami”, ma każdy:

- 1) organ zarządzający jednostką systemu oświaty, o której mowa w art. 2 pkt 1–8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 900), oraz inną placówką oświatową, opiekuńczą, wychowawczą, resocjalizacyjną, religijną, artystyczną, medyczną, rekreacyjną, sportową lub związaną z rozwijaniem zainteresowań, do której uczęszczają albo w której przebywają lub mogą przebywać małoletni;
- 2) organizator działalności oświatowej, opiekuńczej, wychowawczej, resocjalizacyjnej, religijnej, artystycznej, medycznej, rekreacyjnej, sportowej lub związanej z rozwijaniem zainteresowań przez małoletnich.

Art. 22c. 1. W standardach, w sposób dostosowany do charakteru i rodzaju placówki lub działalności, określa się w szczególności:

- 1) zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem placówki lub organizatora, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich;
- 2) zasady i procedurę podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego;
- 3) procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz w przypadku instytucji, które posiadają takie uprawnienia, osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury „Niebieskie Karty”;
- 4) zasady przeglądu i aktualizacji standardów;
- 5) zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu placówki lub organizatora do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności;

- 6) zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania;
- 7) osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia;
- 8) sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.

2. W standardach wprowadzanych w placówce lub miejscu prowadzonej działalności, o których mowa w art. 22b, należy określić także:

- 1) wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone;
- 2) zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet;
- 3) procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie;
- 4) zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.

3. Obowiązek wprowadzenia standardów mają także podmioty świadczące usługi hotelarskie oraz turystyczne, a także prowadzące inne miejsca zakwaterowania zbiorowego, w zakresie niezbędnym do zapewnienia ochrony małoletnich. Standardy, w sposób dostosowany do charakteru i rodzaju prowadzonych usług, określają w szczególności:

- 1) zasady zapewniające bezpieczne relacje między personelem podmiotu a małoletnim, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich;
- 2) zasady i procedury identyfikacji małoletniego przebywającego w obiekcie hotelarskim i jego relacji w stosunku do osoby dorosłej, z którą przebywa w tym obiekcie;
- 3) zasady i procedury reagowania w przypadku uzasadnionego przypuszczenia, że dobro małoletniego znajdującego się na terenie obiektu hotelarskiego lub korzystającego z usług turystycznych jest zagrożone;
- 4) procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego oraz zawiadamianie sądu opiekuńczego;
- 5) zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu podmiotu do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności.

4. W standardach uwzględnia się sytuację dzieci niepełnosprawnych oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

5. Standardy sporządza się, mając na względzie konieczność ich zrozumienia przez osoby małoletnie.

6. Podmioty, o których mowa w art. 22b oraz w ust. 3, mają obowiązek co najmniej raz na dwa lata dokonywać oceny standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami. Wnioski z przeprowadzonej oceny należy pisemnie udokumentować.

7. Podmioty, o których mowa w art. 22b oraz w ust. 3, udostępniają standardy na swojej stronie internetowej oraz wywieszają w widocznym miejscu w swoim lokalu, w wersji pełnej oraz skróconej, przeznaczonej dla małoletnich. Wersja skrócona zawiera informacje istotne dla małoletnich.

Rozdział 4c

Analiza zdarzeń, na skutek których małoletni poniósł śmierć lub doznał ciężkiego uszczerbku na zdrowiu

Art. 22d. 1. Jeżeli skutkiem zdarzenia, co do którego zachodzi uzasadnione przypuszczenie lub zostało stwierdzone, że stanowi umyślny czyn zabroniony określony w Kodeksie karnym, popełniony przez rodzica albo opiekuna prawnego lub faktycznego, jest śmierć lub ciężki uszczerbek na zdrowiu małoletniego, zdarzenie może zostać poddane analizie, zwanej dalej „analizą określonego zdarzenia”, której celem jest ocena funkcjonowania ochrony małoletnich przed krzywdzeniem oraz określenie działań usprawniających to funkcjonowanie i umożliwiających zapobieganie podobnym zdarzeniom.

2. Analiza określonego zdarzenia jest prowadzona niezależnie i odrębnie od postępowania karnego, którego celem jest ustalenie winy i odpowiedzialności za popełnienie czynu zabronionego, o którym mowa w ust. 1. W toku analizy określonego zdarzenia nie ustala się winy i odpowiedzialności osób za popełnienie innego czynu zabronionego niż wskazany w ust. 1, lub przewinienia dyscyplinarnego związanego z okolicznościami analizowanego zdarzenia, ani odpowiedzialności instytucji lub innych organów.

3. W toku analizy określonego zdarzenia, którą sporządza się w formie raportu, dokonuje się w szczególności:
- 1) wskazania okoliczności śmierci małoletniego lub doznania przez niego ciężkiego uszczerbku na zdrowiu;
 - 2) ustalenia sytuacji małoletniego zanim doszło do jego śmierci lub doznania przez niego ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, w tym jego sytuacji opiekuńczo-wychowawczej;
 - 3) ustalenia charakteru i rodzaju działań instytucji państwowych i samorządowych lub innych organów, instytucji i placówek, zwanych dalej „właściwymi organami lub instytucjami”, podejmowanych wobec:
 - a) małoletniego,
 - b) rodzeństwa małoletniego,
 - c) rodzica małoletniego albo jego opiekuna prawnego lub faktycznego lub innych osób, które mogły mieć wpływ na sytuację małoletniego
- zanim doszło do śmierci małoletniego lub doznania przez niego ciężkiego uszczerbku na zdrowiu;
- 4) wskazania podstawy prawnej działań właściwych organów lub instytucji;
 - 5) analizy działań właściwych organów lub instytucji, w szczególności w zakresie sposobu faktycznego realizowania przyznanych uprawnień i wykonywania ciężących na nich obowiązków oraz reagowania na zagrożenie życia lub zdrowia małoletniego;
 - 6) ustalenia, czy występują uchybienia w zakresie ochrony małoletnich utrudniające ujawnianie i prawidłowe reagowanie na przypadki krzywdzenia małoletnich;
 - 7) opracowania wniosków końcowych i sformułowania zaleceń dla właściwych organów lub instytucji mających na celu poprawę ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.

Art. 22e. 1. Przy Ministrze Sprawiedliwości działa Zespół do spraw analizy zdarzeń, na skutek których małoletni poniósł śmierć lub doznał ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, zwany dalej „Zespołem do spraw analizy zdarzeń”, jako organ pomocniczy Ministra Sprawiedliwości, którego zadaniem jest analizowanie zdarzeń, o których mowa w art. 22d ust. 1.

2. Członków Zespołu do spraw analizy zdarzeń powołuje Minister Sprawiedliwości.

3. Kadencja Zespołu do spraw analizy zdarzeń trwa cztery lata.

4. W skład Zespołu do spraw analizy zdarzeń wchodzi siedmiu stałych ekspertów: po jednym z dziedziny prawa, pediatrii, psychologii, psychiatrii, pedagogiki, socjologii oraz pracy socjalnej albo resocjalizacji. Pracami Zespołu do spraw analizy zdarzeń kieruje przewodniczący wybierany większością głosów w obecności co najmniej pięciu stałych ekspertów.

5. Przewodniczący Zespołu do spraw analizy zdarzeń powołuje grupę ekspertów do przeprowadzenia analizy określonego zdarzenia, zwaną dalej „grupą ekspertów”. W skład grupy ekspertów wchodzi co najmniej dwóch stałych ekspertów. W skład grupy ekspertów mogą wchodzić również eksperci, o których mowa w ust. 6 i 7.

6. Minister Sprawiedliwości, na wniosek przewodniczącego Zespołu do spraw analizy zdarzeń, może powołać w skład grupy ekspertów, ekspertów spośród osób działających na rzecz ochrony małoletnich przed krzywdzeniem na terenie województwa, w którym doszło do analizowanego zdarzenia lub będącego miejscem zamieszkania małoletniego. Ekspert wchodzi w skład grupy ekspertów od dnia powołania do dnia przyjęcia raportu z analizy określonego zdarzenia, do przeprowadzenia której został powołany.

7. Minister Sprawiedliwości, na wniosek przewodniczącego Zespołu do spraw analizy zdarzeń, może powołać w skład grupy ekspertów, ekspertów z dziedziny wskazanej w ust. 2 lub innej dziedziny, o ile jest to niezbędne do przeprowadzenia analizy określonego zdarzenia. Ekspert wchodzi w skład grupy ekspertów od dnia powołania do dnia przyjęcia raportu z analizy określonego zdarzenia, do przeprowadzenia której został powołany.

8. Ekspertem, o których mowa w ust. 4, 6 i 7, przysługuje wynagrodzenie za pracę związaną z prowadzeniem analizy określonego zdarzenia i przygotowaniem raportu oraz zwrot kosztów podróży i noclegów na zasadach określonych w przepisach dotyczących wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

9. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb wyłaniania ekspertów, o których mowa w ust. 4, 6 i 7, mając na uwadze konieczność wyłonienia ekspertów o odpowiednich wiedzy i doświadczeniu, niezbędnych do prawidłowego przeprowadzania analiz określonego zdarzenia;
- 2) wysokość przysługującego wynagrodzenia ekspertom, o których mowa w ust. 4, 6 i 7, za pracę nad analizą określonego zdarzenia i przygotowanie raportu z tej analizy, biorąc pod uwagę nakład pracy związany z analizą określonego zdarzenia;
- 3) warunki i tryb zwrotu kosztów podróży i noclegów przysługujących ekspertom, o których mowa w ust. 4, 6 i 7, w związku z poniesieniem tych kosztów w ramach pracy nad analizą określonego zdarzenia lub udziałem w posiedzeniu oraz sposób obliczania wysokości albo maksymalną kwotę tego zwrotu, mając na uwadze potrzebę zapewnienia racjonalności ponoszonych kosztów podróży i noclegów.

Art. 22f. 1. Eksperci, o których mowa w art. 22e ust. 4, 6 i 7, w toku prowadzonej analizy określonego zdarzenia zachowują niezależność od Ministra Sprawiedliwości oraz innych organów lub instytucji. Eksperci są obowiązani:

- 1) osobiście wykonywać powierzone im zadania i czynności w toku prowadzonej analizy określonego zdarzenia;
- 2) zachować w tajemnicy informacje uzyskane w toku prowadzonej analizy określonego zdarzenia, z wyjątkiem wiarygodnych informacji o przestępstwach, o których mowa w art. 240 § 1 Kodeksu karnego;
- 3) zachować bezstronność i obiektywizm przy podejmowaniu wszystkich decyzji i formułowaniu wniosków.

2. W skład grupy ekspertów nie może zostać powołana osoba:

- 1) jeżeli analizowane zdarzenie dotyczy jej praw lub obowiązków albo praw lub obowiązków jej małżonka lub osoby pozostającej z nią we wspólnym pożyciu, krewnych i powinowatych do drugiego stopnia albo osób związanych z nią z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, w tym również po ustaniu małżeństwa, wspólnego pożycia, przysposobienia, opieki lub kurateli;
- 2) która jest lub była świadkiem, biegłym lub przedstawicielem jednej ze stron w postępowaniu prowadzonym w związku z analizą określonego zdarzenia albo której przedstawicielem w tym postępowaniu jest jedna z osób wymienionych w pkt 1;
- 3) jeżeli istnieją inne niż w pkt 1 i 2 uzasadnione wątpliwości co do jej bezstronności.

3. Przed przystąpieniem do analizy określonego zdarzenia ekspert wchodzący w skład grupy ekspertów składa oświadczenie, że nie zachodzą w stosunku do niego okoliczności, o których mowa w ust. 2. Oświadczenie składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

4. Jeżeli okoliczności, o których mowa w ust. 2, wystąpiły w toku prowadzonej analizy określonego zdarzenia, ekspert, w stosunku do którego okoliczności te zachodzą, niezwłocznie wyłącza się od prowadzenia analizy określonego zdarzenia i zawiadamia o tym przewodniczącego Zespołu do spraw analizy zdarzeń. Jeżeli okoliczności te zostały ujawnione przez inne osoby, o wyłączeniu eksperta od prowadzenia analizy decyduje Zespół do spraw analizy zdarzeń uchwałą podjętą na posiedzeniu większością głosów w obecności co najmniej pięciu stałych ekspertów. W głosowaniu nie bierze udziału ekspert, w stosunku do którego zachodzą okoliczności, o których mowa w ust. 2.

5. Jeżeli okoliczności, o których mowa w ust. 2, zachodzą w stosunku do przewodniczącego Zespołu do spraw analizy zdarzeń, wyłącza się on od prowadzenia analizy określonego zdarzenia i zawiadamia o tym Ministra Sprawiedliwości. Przepisy ust. 4 zdanie drugie i trzecie stosuje się odpowiednio. Minister Sprawiedliwości wyznacza jednego ze stałych ekspertów w celu zwołania posiedzenia w przedmiocie wyłączenia przewodniczącego Zespołu do spraw analizy zdarzeń od prowadzenia analizy określonego zdarzenia i przewodniczenia temu posiedzeniu.

Art. 22g. 1. Ekspertem, o którym mowa w art. 22e ust. 4, może być osoba, która:

- 1) posiada wykształcenie wyższe w jednej z dziedzin, o których mowa w art. 22e ust. 4;
- 2) posiada co najmniej 4-letnie doświadczenie w pracy związanej z ochroną małoletnich przed krzywdzeniem, przeciwdziałaniem przemocy lub pomocą osobom pokrzywdzonym;
- 3) korzysta z pełni praw publicznych;
- 4) ma pełną zdolność do czynności prawnych;
- 5) nie była prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe.

2. Ekspertem, o którym mowa w art. 22e ust. 6, może być osoba, która:

- 1) posiada co najmniej wykształcenie średnie;
- 2) ma co najmniej 4-letnie doświadczenie w pracy związanej z ochroną małoletnich przed krzywdzeniem, przeciwdziałaniem przemocy lub pomocą osobom pokrzywdzonym, szczególnie przydatne dla prowadzonej analizy określonego zdarzenia;
- 3) korzysta z pełni praw publicznych;
- 4) ma pełną zdolność do czynności prawnych;
- 5) nie była prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe.

3. Ekspertem, o którym mowa w art. 22e ust. 7, może być osoba, która:

- 1) posiada wykształcenie wyższe w dziedzinie niezbędnej do przeprowadzenia analizy określonego zdarzenia;
- 2) posiada co najmniej 4-letnie doświadczenie w pracy związanej z ochroną małoletnich przed krzywdzeniem, przeciwdziałaniem przemocą lub pomocą osobom pokrzywdzonym, szczególnie przydatne dla prowadzonej analizy określonego zdarzenia;
- 3) korzysta z pełni praw publicznych;
- 4) ma pełną zdolność do czynności prawnych;
- 5) nie była prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe.

Art. 22h. 1. Mandat eksperta, o którym mowa w art. 22e ust. 4, wygasa przed upływem kadencji w przypadku:

- 1) jego śmierci;
- 2) złożenia pisemnej rezygnacji;
- 3) odwołania przez Ministra Sprawiedliwości z powodu:
 - a) trwałej niezdolności do pełnienia obowiązków członka Zespołu do spraw analizy zdarzeń wywołanej chorobą,
 - b) naruszenia obowiązków, w szczególności dotyczących osobistego wykonywania powierzonych mu czynności oraz zachowania w tajemnicy informacji uzyskanych przy ich wykonywaniu;
- 4) prawomocnego skazania za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe.

2. Mandat eksperta, o którym mowa w art. 22e ust. 6 lub 7, wygasa przed przyjęciem raportu z analizy określonego zdarzenia w przypadku:

- 1) jego śmierci;
- 2) złożenia pisemnej rezygnacji;
- 3) odwołania przez Ministra Sprawiedliwości z powodu:
 - a) trwałej niezdolności do pełnienia obowiązków w zakresie prowadzenia analizy określonego zdarzenia,
 - b) naruszenia obowiązków, w szczególności dotyczących osobistego wykonywania powierzonych mu czynności oraz zachowania w tajemnicy informacji uzyskanych przy ich wykonywaniu;
- 4) prawomocnego skazania za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe.

Art. 22i. 1. Instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swoją działalnością dowiedziały się o zdarzeniu, o którym mowa w art. 22d ust. 1, mają obowiązek niezwłocznie zawiadomić o tym przewodniczącego Zespołu do spraw analizy zdarzeń.

2. Decyzję o przeprowadzeniu analizy określonego zdarzenia Zespół do spraw analizy zdarzeń podejmuje, w drodze uchwały, z własnej inicjatywy lub po zawiadomieniu, o którym mowa w ust. 1.

Art. 22j. 1. Grupa ekspertów na potrzeby prowadzonej analizy określonego zdarzenia może:

- 1) przeprowadzać wysłuchania osób pełnoletnich w celu ustalenia okoliczności istotnych dla analizy określonego zdarzenia;
- 2) występować z wnioskami o udzielenie informacji oraz udostępnienie akt, dokumentów, zapisów z monitoringu lub innych danych, albo ich kopii, w celu zapoznania się z nimi.

2. Przewodniczący Zespołu do spraw analizy zdarzeń kieruje wnioskiem, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, wskazując dane ekspertów wchodzących w skład grupy ekspertów, upoważnionych do zapoznania się z informacjami, aktami, dokumentami, zapisami z monitoringu lub innymi danymi, albo ich kopiami. Wniosek może zostać skierowany do:

- 1) Policji w celu szczegółowego ustalenia, czy w miejscu zamieszkania lub pobytu małoletniego lub z uwagi na małoletniego, jego rodzeństwo, rodzica albo opiekuna prawnego lub faktycznego podejmowano czynności interwencyjne lub czynności innego rodzaju, w tym wszczynano procedurę „Niebieskie Karty” lub stosowano środki, o których mowa w art. 15a–15aaa ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2023 r. poz. 171, z późn. zm.³⁾), dat tych czynności, dokonanych w ich trakcie ustaleń, sposobu ich zakończenia oraz podejmowanych w ich następstwie działań;

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 2600 oraz z 2023 r. poz. 185, 240, 289, 347, 535, 641 i 1088.

- 2) Żandarmerii Wojskowej w celu szczegółowego ustalenia, czy w miejscu zamieszkania lub pobytu małoletniego lub z uwagi na małoletniego, jego rodzeństwo, rodzica albo opiekuna prawnego lub faktycznego podejmowano czynności interwencyjne lub czynności innego rodzaju, w tym wszczynano procedurę „Niebieskie Karty” lub stosowano środki, o których mowa w art. 18–18aa ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1266), dat tych czynności, dokonanych w ich trakcie ustaleń, sposobu ich zakończenia oraz podejmowanych w ich następstwie działań;
- 3) jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w celu szczegółowego ustalenia:
 - a) czy małoletni, jego rodzeństwo, rodzic albo opiekun prawny lub faktyczny byli objęci oddziaływaniami pomocy społecznej oraz rodzaju udzielanego wsparcia,
 - b) dat, rodzaju i przebiegu czynności podejmowanych wobec małoletniego, jego rodzeństwa, rodzica albo opiekuna prawnego lub faktycznego, dokonanych w ich trakcie ustaleń, w tym dotyczących sytuacji osobistej, potrzeb, stanu zdrowia małoletniego, postawy jego rodzica albo opiekuna prawnego lub faktycznego, w zakresie ujawnionego albo podejrzewanego krzywdzenia małoletniego, oraz podejmowanych w ich następstwie działań;
- 4) zespołów interdyscyplinarnych realizujących działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej w celu szczegółowego ustalenia:
 - a) czy w miejscu zamieszkania lub pobytu małoletniego lub z uwagi na małoletniego, jego rodzeństwo, rodzica albo opiekuna prawnego lub faktycznego podejmowano czynności interwencyjne lub czynności innego rodzaju, w tym wszczynano procedurę „Niebieskie Karty”, dat tych czynności, dokonanych w ich trakcie ustaleń, sposobu ich zakończenia oraz podejmowanych w ich następstwie działań,
 - b) czy kierowano rodzeństwo małoletniego, jego rodzica albo opiekuna prawnego lub faktycznego do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
- 5) jednostek organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w celu szczegółowego ustalenia:
 - a) czy małoletni, jego rodzeństwo, rodzic albo opiekun prawny lub faktyczny byli objęci oddziaływaniami tych jednostek oraz rodzaju udzielanego wsparcia,
 - b) dat, rodzaju i przebiegu czynności podejmowanych wobec małoletniego, jego rodzeństwa, rodzica albo opiekuna prawnego lub faktycznego, dokonanych w ich trakcie ustaleń, w tym dotyczących sytuacji osobistej, potrzeb, stanu zdrowia małoletniego, postawy jego rodzica albo opiekuna prawnego lub faktycznego, w zakresie ujawnionego albo podejrzewanego krzywdzenia małoletniego, oraz podejmowanych w ich następstwie działań;
- 6) żłobków, klubów dziecięcych, przedszkoli, szkół i innych placówek oświatowych, placówek opiekuńczych i wychowawczych, poradni psychologiczno-pedagogicznych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, okręgowych ośrodków wychowawczych, ośrodków kuratorskich, organizacji społecznych, organizacji pozarządowych, zakładów poprawczych, schronisk dla nieletnich lub ośrodków dla cudzoziemców, do których uczęszcza albo uczęszczał bądź przebywa albo przebywał małoletni w celu szczegółowego ustalenia:
 - a) sytuacji osobistej małoletniego i jego rodzeństwa, potrzeb, stanu zdrowia oraz relacji z innymi małoletnimi w okresie będącym przedmiotem analizy określonego zdarzenia,
 - b) sytuacji osobistej, stanu zdrowia oraz postawy rodzica albo opiekuna prawnego lub faktycznego małoletniego w okresie będącym przedmiotem analizy określonego zdarzenia,
 - c) czy z uwagi na małoletniego, jego rodzeństwo, rodzica albo opiekuna prawnego lub faktycznego podejmowano czynności interwencyjne lub czynności innego rodzaju, w tym wszczynano procedurę „Niebieskie Karty”, dat tych czynności, dokonanych w ich trakcie ustaleń, sposobu ich zakończenia oraz podejmowanych w ich następstwie działań,
 - d) rodzaju pomocy udzielanej małoletniemu lub jego rodzeństwu oraz innych podejmowanych działań;
- 7) publicznych oraz niepublicznych podmiotów wykonujących działalność leczniczą w celu szczegółowego ustalenia:
 - a) sytuacji osobistej małoletniego i jego rodzeństwa, potrzeb, stanu zdrowia oraz relacji z innymi małoletnimi w okresie będącym przedmiotem analizy określonego zdarzenia,
 - b) czy małoletniemu lub jego rodzeństwu były udzielane świadczenia zdrowotne oraz rodzaju tych świadczeń,
 - c) czy podczas udzielania świadczenia zdrowotnego u małoletniego lub jego rodzeństwa ujawniono obrażenia ciała, stwierdzono zaburzenia emocjonalne lub inne okoliczności świadczące o krzywdzeniu małoletniego lub jego rodzeństwa,

- d) sytuacji osobistej, stanu zdrowia oraz postawy rodzica albo opiekuna prawnego lub faktycznego małoletniego w okresie będącym przedmiotem analizy określonego zdarzenia,
 - e) czy z uwagi na małoletniego, jego rodzeństwo, rodzica albo opiekuna prawnego lub faktycznego podejmowano czynności interwencyjne lub czynności innego rodzaju, w tym wszczynano procedurę „Niebieskie Karty”, dat tych czynności, dokonanych w ich trakcie ustaleń, sposobu ich zakończenia oraz podejmowanych w ich następstwie działań,
 - f) rodzaju pomocy udzielanej małoletniemu lub jego rodzeństwu oraz innych podejmowanych działań;
- 8) prezesów właściwych sądów w celu szczegółowego ustalenia, czy:
- a) sąd orzekał w sprawach opiekuńczych dotyczących małoletniego lub jego rodzeństwa, przebiegu postępowania opiekuńczego, dokonanych w tym postępowaniu ustaleń oraz treści wydanych orzeczeń,
 - b) sąd orzekał w sprawach, o których mowa w art. 11a–11ab ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 oraz z 2023 r. poz. 289, 535 i 1606), sprawach o przymusowe leczenie odwykowe, o których mowa w art. 26 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 165, 240, 535 i 803), lub sprawach, o których mowa w art. 25 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2123), dotyczących rodzica albo opiekuna prawnego lub faktycznego małoletniego oraz przebiegu postępowań w tych sprawach, dokonanych w tych postępowaniach ustaleń oraz treści wydanych orzeczeń,
 - c) sąd orzekał przeciwko rodzicowi albo opiekunowi prawnemu lub faktycznemu małoletniego w sprawach o przestępstwa określone w rozdziale XIX, XXIII, XXV, XXVI i XXXV oraz art. 217 Kodeksu karnego, a także w sprawach o przestępstwa określone w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, oraz przebiegu postępowań w tych sprawach, dokonanych w tych postępowaniach ustaleń oraz treści wydanych orzeczeń,
 - d) w miejscu zamieszkania lub pobytu małoletniego odbywały się wizyty kuratora sądowego, przebiegu tych wizyt i ustaleń dokonanych na potrzeby sprawozdania kuratora sądowego, treści tych sprawozdań i podejmowanych działań przez kuratora sądowego lub sąd;
- 9) kierowników właściwych jednostek organizacyjnych prokuratury w celu szczegółowego ustalenia, czy podejmowano czynności w związku z podejrzeniem popełnienia przez rodzica albo opiekuna prawnego lub faktycznego małoletniego przestępstwa określonego w rozdziale XIX, XXIII, XXV, XXVI i XXXV oraz art. 217 Kodeksu karnego, a także przestępstwa określonego w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, czy prowadzono postępowania przygotowawcze w tych sprawach, dokonanych w tych postępowaniach ustaleń i sposobie ich zakończenia.

3. Podmioty, o których mowa w ust. 2, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wniosku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, udzielają informacji, udostępniają akta, dokumenty, zapisy z monitoringu lub inne dane, albo ich kopie, w celu zapoznania się z nimi przez ekspertów wchodzących w skład grupy ekspertów, chyba że udzielenie informacji, udostępnienie akt, dokumentów, zapisów z monitoringu lub innych danych, albo ich kopii, jest wyłączone lub ograniczone na podstawie przepisów odrębnych.

4. Minister Sprawiedliwości, na wniosek przewodniczącego Zespołu do spraw analizy zdarzeń, może zwrócić się do prokuratora prowadzącego lub nadzorującego postępowanie przygotowawcze lub prezesa sądu, w którym prowadzone jest postępowanie w sprawie zdarzenia, o którym mowa w art. 22d ust. 1, o udzielenie informacji o toczącym się postępowaniu przygotowawczym lub sądowym, o umożliwienie wglądu do akt postępowania przygotowawczego lub sądowego, a także o przekazanie niezbędnych dokumentów z tych akt albo ich kopii. Prokurator prowadzący lub nadzorujący postępowanie przygotowawcze lub prezes sądu udziela informacji, umożliwia wgląd do akt, a także przekazuje dokumenty albo ich kopie, jeżeli nie zachodzi potrzeba zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania przygotowawczego lub sądowego.

5. Minister Sprawiedliwości, na wniosek przewodniczącego Zespołu do spraw analizy zdarzeń, może zwrócić się do Biura Informacyjnego Krajowego Rejestru Karnego o przekazanie danych z Krajowego Rejestru Karnego dotyczących rodzica albo opiekuna prawnego lub faktycznego małoletniego, o którym mowa w art. 22d ust. 1.

6. W zakresie niezbędnym dla realizacji uprawnień, o których mowa w ust. 1, 2 i 4, członkowie grupy ekspertów mają prawo zapoznania się z informacjami stanowiącymi tajemnicę zawodową:

- 1) lekarza i lekarza dentystry, o której mowa w art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry (Dz. U. z 2023 r. poz. 1516);

- 2) osoby wykonującej zawód medyczny, o której mowa w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2023 r. poz. 1545);
- 3) pielęgniarki i położnej, o której mowa w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2702 i 2705 oraz z 2023 r. poz. 185 i 1234);
- 4) osoby wykonującej czynności wynikające z ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego, o której mowa w art. 50 ust. 1 tej ustawy;
- 5) psychologa, o której mowa w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 8 czerwca 2001 r. o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów (Dz. U. z 2019 r. poz. 1026);
- 6) pracownika socjalnego, o której mowa w art. 119 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901);
- 7) pracownika okręgowego ośrodka wychowawczego, zakładu poprawczego lub schroniska dla nieletnich, o której mowa w art. 335 pkt 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. poz. 1700 oraz z 2023 r. poz. 289).

Art. 22k. 1. Prawo udziału w wysłuchaniu mają wyłącznie członkowie grupy ekspertów, chyba że porozumienie się z osobą wysłuchiwaną wymaga obecności tłumacza języka obcego, polskiego języka migowego (PJM), systemu językowo-migowego (SJM), sposobu komunikowania się osób głuchoniewidomych (SKOGN) albo specjalisty metody komunikacji wspomagającej lub alternatywnej, którą posługuje się osoba wysłuchiwana. Z wysłuchania sporządza się protokół, który podpisują członkowie grupy ekspertów biorący udział w wysłuchaniu i osoba wysłuchiwana.

2. Członkowie grupy ekspertów biorący udział w wysłuchaniu są obowiązani do zachowania w tajemnicy wszelkich informacji, które uzyskali w toku wysłuchania.

3. Wezwanie w celu wysłuchania doręcza się za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 896, 1933 i 2042). W sprawach niecierpiących zwłoki można dokonać wezwania za pomocą telefaksu, telefonicznie albo za pośrednictwem poczty elektronicznej.

4. Sposób wezwania należy udokumentować, dołączając do dokumentacji z analizy określonego zdarzenia notatkę lub potwierdzenie transmisji danych.

5. Jeżeli osoba wezwana nie może stawić się z powodu choroby lub innej niedającej się usunąć przeszkody, członkowie grupy ekspertów mogą wysłuchać tę osobę w miejscu jej pobytu albo za pomocą urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie tej czynności na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku. W takim przypadku protokół z wysłuchania podpisują członkowie grupy ekspertów biorący udział w wysłuchaniu, a nośnik z nagraniem wysłuchania stanowi załącznik do protokołu.

6. Nie wolno wzywać w celu wysłuchania:

- 1) obrońcy albo adwokata lub radcy prawnego działającego na podstawie art. 245 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375, z późn. zm.⁴⁾) co do faktów, o których dowiedział się, udzielając porady prawnej lub prowadząc sprawę;
- 2) duchownego co do faktów, o których dowiedział się przy spowiedzi;
- 3) mediatora co do faktów, o których dowiedział się od oskarżonego lub pokrzywdzonego, prowadząc postępowanie mediacyjne, z wyłączeniem informacji o przestępstwach, o których mowa w art. 240 § 1 Kodeksu karnego;
- 4) sędziego w zakresie informacji objętych tajemnicą, o której mowa w art. 85 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 217, z późn. zm.⁵⁾);
- 5) prokuratora w zakresie informacji objętych tajemnicą, o której mowa w art. 102 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2023 r. poz. 1360 i 1429);
- 6) osób, o których mowa w art. 180 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 1855, 2582 i 2600 oraz z 2023 r. poz. 289, 535, 818 i 1606.

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 2642 oraz z 2023 r. poz. 289, 614, 1030, 1429 i 1606.

Art. 22l. 1. Dokumentacja z analizy określonego zdarzenia obejmuje w szczególności protokoły z wysłuchań, notatki służbowe oraz inne dokumenty dotyczące czynności podejmowanych przez grupę ekspertów podczas przeprowadzania analizy określonego zdarzenia, projekt raportu z analizy określonego zdarzenia, zastrzeżenia i dokumenty związane z rozpatrywaniem zastrzeżeń oraz raport z analizy określonego zdarzenia.

2. Do dokumentacji z analizy określonego zdarzenia dostęp mają wyłącznie członkowie grupy ekspertów.

3. Dokumentacji z analizy określonego zdarzenia nie udostępnia się organom prowadzącym postępowanie karne, którego celem jest ustalenie odpowiedzialności za popełnienie czynu zabronionego, o którym mowa w art. 22d ust. 1, ani innym organom prowadzącym postępowanie, którego celem jest ustalenie odpowiedzialności za popełnienie innego czynu zabronionego niż wskazany w art. 22d ust. 1, lub przewinienia dyscyplinarnego związanego z okolicznościami analizowanego zdarzenia.

4. Dokumentacja z analizy określonego zdarzenia stanowi tajemnicę prawnie chronioną.

Art. 22m. 1. Raport z analizy określonego zdarzenia należy sporządzić w terminie trzech miesięcy od dnia ukończenia analizy określonego zdarzenia.

2. Raport z analizy określonego zdarzenia zawiera elementy, o których mowa w art. 22d ust. 3, wskazania organizacyjne i systemowe w zakresie ochrony małoletnich przed krzywdzeniem, a także, w miarę potrzeby, propozycje wydania lub zmiany określonych aktów normatywnych.

3. Przewodniczący Zespołu do spraw analizy zdarzeń doręcza projekt raportu z analizy określonego zdarzenia w zakresie wniosków końcowych oraz zaleceń właściwym organom lub instytucjom, które w terminie 30 dni od dnia doręczenia tego projektu mogą zgłosić zastrzeżenia.

4. W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń zamieszcza się je w raporcie z analizy określonego zdarzenia wraz z wyjaśnieniem grupy ekspertów co do przyczyn ich nieuwzględnienia.

5. Przewodniczący Zespołu do spraw analizy zdarzeń doręcza raport z analizy określonego zdarzenia w zakresie wniosków końcowych oraz zaleceń właściwym organom lub instytucjom. Właściwe organy lub instytucje w terminie trzech miesięcy od dnia doręczenia raportu z analizy określonego zdarzenia informują przewodniczącego Zespołu do spraw analizy zdarzeń o sposobie realizacji zaleceń.

6. Na stronie internetowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości umieszcza się informację o przeprowadzonej analizie określonego zdarzenia, która zawiera zwięzły opis stanu faktycznego analizowanego zdarzenia oraz wnioski końcowe i zalecenia dla właściwych organów lub instytucji, z wyłączeniem danych osobowych małoletniego lub innych osób mających związek ze zdarzeniem, o którym mowa w art. 22d ust. 1, umożliwiających identyfikację tych osób, miejsce zdarzenia lub siedzibę właściwych organów lub instytucji.

Art. 22n. 1. Administratorem danych osobowych w zakresie prowadzonych analiz określonego zdarzenia i sporządzanych raportów z analizy określonego zdarzenia jest przewodniczący Zespołu do spraw analizy zdarzeń.

2. Eksperci przetwarzają wszelkie informacje niezbędne do realizacji ich ustawowych zadań, w tym dane osobowe, o których mowa w art. 9 ust. 1 i art. 10 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.).

3. Przed przystąpieniem do realizacji ustawowych zadań ekspert składa oświadczenie następującej treści: „Oświadczam, że zachowam w tajemnicy informacje i dane, które uzyskałem przy realizacji zadań związanych z prowadzeniem analiz zdarzeń, na skutek których małoletni poniósł śmierć lub doznał ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, oraz że znane mi są przepisy o odpowiedzialności karnej za udostępnienie danych osobowych lub umożliwienie do nich dostępu osobom nieuprawnionym”.

Art. 22o. 1. Zespół do spraw analizy zdarzeń określa, w drodze uchwały, regulamin swojego działania.

2. Obsługę finansową, administracyjną i biurową Zespołu do spraw analizy zdarzeń zapewnia urząd obsługujący Ministra Sprawiedliwości.

Art. 22p. 1. Przewodniczący Zespołu do spraw analizy zdarzeń sporządza raz na dwa lata, w terminie do dnia 31 marca roku następującego po okresie sprawozdawczym, sprawozdanie zawierające w szczególności:

- 1) wskazanie działań podejmowanych przez Zespół do spraw analizy zdarzeń, w tym liczbę przeprowadzonych analiz określonego zdarzenia;
- 2) wskazanie najczęstszych problemów, które pojawiały się w trakcie działań właściwych organów lub instytucji w związku z analizowanymi zdarzeniami, oraz najczęstszych nieprawidłowości w ich działaniu, wraz ze wskazaniem przyczyn, zakresu i skutków tych nieprawidłowości;

- 3) wydane w okresie sprawozdawczym zalecenia dla właściwych organów lub instytucji;
- 4) wskazanie działań podejmowanych przez właściwe organy lub instytucje w wyniku realizacji przekazanych zaleceń;
- 5) uwagi o stanie funkcjonowania systemu ochrony małoletnich przed krzywdzeniem oraz ewentualne propozycje zmian w tym zakresie.

2. Przepis art. 22m ust. 6 stosuje się odpowiednio.

Art. 22q. Minister Sprawiedliwości przesyła co dwa lata Sejmowi i Senatowi Rzeczypospolitej Polskiej, Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej oraz Prezesowi Rady Ministrów w terminie do dnia 31 maja roku następującego po okresie sprawozdawczym sprawozdanie, o którym mowa w art. 22p ust. 1.

Rozdział 4d

Pozostałe szczególne środki ochrony małoletnich przed krzywdzeniem oraz podmioty wskazane do ich realizacji

Art. 22r. 1. W celu tworzenia warunków skutecznej ochrony małoletnich przed krzywdzeniem Rada Ministrów przyjmuje:

- 1) Krajowy Plan Przeciwdziałania Przemocy na Szkodę Małoletnich,
- 2) Krajowy Plan Przeciwdziałania Przepęstwowm Przeciwko Wolności Seksualnej i Obyczajności na Szkodę Małoletnich

– zwane dalej „krajowymi planami”.

2. Krajowe plany określają w szczególności:

- 1) działania w zakresie profilaktyki przemocy oraz przeciwdziałania przęstęstwowm przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę małoletnich;
- 2) organizację systemu wsparcia materialnego, psychologicznego, medycznego i prawnego dla pokrzywdzonych małoletnich;
- 3) działania w zakresie upowszechniania informacji o możliwościach i formach udzielania wsparcia osobom pokrzywdzonym i ich rodzinom;
- 4) działania w zakresie resocjalizacji i oddziaływania na sprawców;
- 5) sposób zaangażowania małoletnich w opracowanie i wdrażanie krajowych planów;
- 6) zakres oraz schemat pozyskiwania danych statystycznych o przemocy na szkodę małoletnich oraz przęstęstwowm przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę małoletnich.

Art. 22s. 1. Przy Ministrze Sprawiedliwości działa Zespół do Spraw Ochrony Małoletnich, zwany dalej „Zespołem”, który jest jego organem opiniodawczo-doradczym.

2. Minister Sprawiedliwości powołuje i odwołuje Koordynatora Realizacji Działań na rzecz Ochrony Małoletnich przed Krzywdzeniem w randze sekretarza lub podsekretarza stanu w urzędzie obsługującym Ministra Sprawiedliwości oraz członków Zespołu.

3. Kadencja Zespołu trwa cztery lata.

4. Do zadań Zespołu należy w szczególności:

- 1) opracowywanie krajowych planów oraz ocena postępów ich realizacji;
- 2) analiza rozwiązań prawnych mających na celu ochronę małoletnich przed krzywdzeniem oraz inicjowanie zmian przepisów w tym zakresie;
- 3) sporządzanie sprawozdań z realizacji krajowych planów;
- 4) przygotowywanie wytycznych do opracowania standardów i aktualizowanie tych wytycznych co 2 lata.

Art. 22t. 1. W skład Zespołu wchodzi:

- 1) Koordynator Realizacji Działań na rzecz Ochrony Małoletnich przed Krzywdzeniem, który pełni funkcję przewodniczącego Zespołu;
- 2) siedmiu przedstawicieli organów administracji rządowej albo jednostek im podległych lub przez nie nadzorowanych, wybieranych spośród osób zgłoszonych przez te organy albo jednostki;
- 3) przedstawiciel Rzecznika Praw Dziecka;
- 4) przedstawiciel Krajowego Koordynatora Realizacji Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej;
- 5) po jednym przedstawicielu Straży Granicznej i Żandarmerii Wojskowej;
- 6) dwóch przedstawicieli Policji, w tym co najmniej jeden przedstawiciel Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzęstępczości;

- 7) trzech przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego, wybieranych spośród osób zgłoszonych przez te jednostki;
- 8) trzech przedstawicieli organizacji pozarządowych, związków i porozumień organizacji pozarządowych, wybieranych spośród osób zgłoszonych przez te podmioty;
- 9) dwóch przedstawicieli kościołów i innych związków wyznaniowych, wybieranych spośród osób zgłoszonych przez te podmioty;
- 10) trzech przedstawicieli środowiska naukowego, wybieranych spośród osób zgłoszonych przez uczelnie oraz placówki naukowo-badawcze;
- 11) przedstawiciel Krajowej Rady Kuratorów.

2. Mandat członka Zespołu wygasa przed upływem kadencji w przypadku:

- 1) jego śmierci;
- 2) złożenia pisemnej rezygnacji;
- 3) odwołania przez Ministra Sprawiedliwości:
 - a) na wniosek członka Zespołu,
 - b) na wniosek podmiotu, którego przedstawicielem jest członek Zespołu;
- 4) prawomocnego skazania za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe.

Art. 22u. Organy administracji rządowej oraz podległe im państwowe jednostki organizacyjne, na wniosek przewodniczącego Zespołu, udzielają Zespołowi wszechstronnej pomocy przy wykonywaniu jego zadań, a w szczególności przedstawiają niezbędne informacje lub dokumenty.

Art. 22v. Obsługę finansową, administracyjną i biurową Zespołu zapewnia urząd obsługujący Ministra Sprawiedliwości.

Art. 22w. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, tryb powoływania członków Zespołu oraz organizację, tryb działania i zasady uczestnictwa w pracach Zespołu, uwzględniając konieczność zapewnienia, aby w jego skład weszli przedstawiciele urzędów, instytucji i innych podmiotów, których kompetencje są niezbędne do realizacji zadań Zespołu na odpowiednim poziomie, a także konieczność zapewnienia sprawnego funkcjonowania Zespołu.

Rozdział 4e

Kontrola obowiązków

Art. 22x. 1. Wójt, burmistrz, prezydent miasta, starosta oraz marszałek województwa sprawują kontrolę wykonywania obowiązków, o których mowa w art. 21 i art. 22b, w zakresie objętym właściwością rzeczową i miejscową tych organów.

2. Organy, o których mowa w ust. 1, mogą upoważnić do wykonywania funkcji kontrolnych pracowników podległych im urzędów marszałkowskich, powiatowych, miejskich lub gminnych lub funkcjonariuszy straży gminnych.

3. Podmiotem uprawnionym do kontroli wykonywania obowiązków, o których mowa w art. 21 i art. 22b, w zakresie swojej właściwości rzeczowej i miejscowej jest organ prowadzący jednostkę systemu oświaty, o której mowa w art. 2 pkt 1–8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, lub organ sprawujący nadzór pedagogiczny nad taką jednostką, organ zarządzający lub nadzorujący inną placówkę lub prowadzenie działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

4. Kontrolujący w ramach kontroli jest uprawniony do:

- 1) wstępu wraz z niezbędnym sprzętem na teren kontrolowanego podmiotu w godzinach od 8 do 18;
- 2) żądania pisemnych lub ustnych informacji niezbędnych dla przeprowadzenia kontroli;
- 3) żądania okazania dokumentów i udostępnienia wszelkich danych mających związek z zakresem kontroli.

5. Z czynności kontrolnych kontrolujący sporządza protokół, którego jeden egzemplarz doręcza kierownikowi kontrolowanego podmiotu lub kontrolowanej osobie fizycznej wraz z zaleceniami pokontrolnymi.

6. Jeżeli w wyniku kontroli zostanie stwierdzone naruszenie przez kontrolowany podmiot przepisów lub występuje uzasadnione podejrzenie, że takie naruszenie mogło nastąpić, niezależnie od przekazania zaleceń podmiotowi kontrolowanemu, wójt, burmistrz, prezydent miasta, starosta, marszałek województwa lub podmioty wymienione w ust. 3 niezwłocznie powiadamiają Policję lub prokuratora.

Art. 22y. 1. Państwowa Inspekcja Pracy w zakresie swojej właściwości jest uprawniona do kontroli wykonywania przez pracodawcę obowiązku, o którym mowa w art. 21 ust. 2.

2. W razie stwierdzenia naruszenia wykonywania przez pracodawcę obowiązku, o którym mowa w art. 21 ust. 2, Państwowa Inspekcja Pracy niezwłocznie powiadamia o tym Policję lub prokuratora.

Art. 22z. 1. Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia w zakresie swojej właściwości jest uprawniony do kontroli wykonywania przez pracodawcę lub organizatora działalności obowiązku, o którym mowa w art. 21 ust. 2, oraz obowiązku wprowadzenia standardów.

2. W razie stwierdzenia naruszenia wykonywania przez pracodawcę lub organizatora działalności obowiązku, o którym mowa w art. 21 ust. 2, lub obowiązku wprowadzenia standardów pracownicy Narodowego Funduszu Zdrowia przeprowadzający kontrolę niezwłocznie powiadamiają o tym Policję lub prokuratora.”;

7) w art. 23:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Kto dopuszcza do pracy lub do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi, osobę bez uzyskania informacji, o których mowa w art. 21 ust. 2,

podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny nie niższej niż 1000 zł.”,

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Kto przed nawiązaniem stosunku pracy lub dopuszczeniem do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi, nie wypełnia obowiązku przedłożenia informacji lub oświadczenia, o których mowa w art. 21 ust. 3–7,

podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny nie niższej niż 1000 zł.”;

8) po art. 23 dodaje się art. 23a–23c w brzmieniu:

„Art. 23a. Kto dopuszcza do pracy lub do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi, osobę wiedząc, że dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze, albo wiedząc, że została prawomocnie skazana za przestępstwo określone w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, przestępstwo określone w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego lub w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,

podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny nie niższej niż 1000 zł.

Art. 23b. 1. Kto, będąc obowiązany do wprowadzenia standardów ochrony małoletnich nie wykonuje tego obowiązku,

podlega karze grzywny do 250 zł albo karze nagany.

2. W razie ponownego stwierdzenia niewykonania obowiązku wprowadzenia standardów ochrony małoletnich, sprawca,

podlega karze grzywny nie niższej niż 1000 zł.

Art. 23c. Kto dopuszcza do pracy lub do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, leczeniem małoletnich lub z opieką nad nimi osobę wiedząc, że osoba ta ma obowiązek stosowania się do orzeczonego przez sąd zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, leczeniem małoletnich lub z opieką nad nimi,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.”;

9) po art. 24 dodaje się art. 24a w brzmieniu:

„Art. 24a. 1. W razie skazania za przestępstwo, o którym mowa w art. 23c, sąd orzeka środek karny w postaci świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej. Wysokość tego świadczenia nie może przekroczyć 30 000 zł.

2. W razie ukarania za wykroczenie, o którym mowa w art. 23 ust. 2, art. 23a i art. 23b ust. 2, sąd orzeka środek karny w postaci świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej. Wysokość tego świadczenia nie może przekroczyć 10 000 zł.”.

Art. 8. Rada Ministrów przyjmie pierwszy Krajowy Plan Przeciwdziałania Przemocy na Szkodę Małoletnich oraz pierwszy Krajowy Plan Przeciwdziałania Przepęstwom Przeciwko Wolności Seksualnej i Obyczajności na Szkodę Małoletnich do dnia 31 grudnia 2026 r.

Art. 9. Tworzy się:

- 1) Zespół do spraw analizy zdarzeń, na skutek których małoletni poniósł śmierć lub doznał ciężkiego uszczerbku na zdrowiu;
- 2) Zespół do Spraw Ochrony Małoletnich.

Art. 10. Podmioty, o których mowa w art. 22b ust. 1 oraz art. 22c ust. 3 ustawy zmienianej w art. 7, mają obowiązek wprowadzenia standardów ochrony małoletnich w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 11. Przepisy ustawy zmienianej w art. 4, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do skazanych, którzy rozpoczną odbywanie kary pozbawienia wolności po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 12. Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 1–3, art. 5, art. 7 pkt 6 w zakresie rozdziałów 4c i 4d, art. 8 oraz art. 9, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Duda*